

LIGJI NR. 08/L-182**PËR KONFLIKTET ADMINISTRATIVE****Kuvendi i Republikës së Kosovës:**

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR KONFLIKTET ADMINISTRATIVE**KAPITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****NËNKAPITULLI I
QËLLIMI DHE FUSHA E VEPRIMIT****Neni 1
Qëllimi**

Ky Ligj ka për qëllim, të sigurojë mbrojtjen gjyqësore të të drejtave subjektive dhe interesave të ligjshme të subjekteve të së drejtës kundër veprimeve apo mosveprimeve të paligjshme të kryera gjatë ushtrimit të autoritetit publik si dhe ligjshmërinë në ushtrimin e këtij autoriteti.

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Ky ligj përcakton parimet, rregullat dhe procedurën e gjykimit të konflikteve administrative (në tekstin e mëtejme "gjykimin administrativ").
2. Ky ligj zbatohet në gjykimin administrativ pavarësisht se cila është gjykata kompetente që gjykon lëndën.
3. Për të gjitha çështjet që nuk janë rregulluar me këtë ligj, zbatohen dispozitat e ligjit për procedurën gjyqësore civile, përveç nëse parashihet shprehimisht ndryshe me këtë ligj.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1.1. Akt nënligjor normativ – një akt, i nxjerrë në bazë të autorizimit të shprehur të një ligji të miratuar nga Kuvendi, që përcakton rregulla të detyrueshme sjellje në mënyrë abstrakte dhe të përgjithshme.

1.2. Veprimi tjetër Administrativ – akti real dhe veprimi për përmbushjen e shërbimit publik të interesit të përgjithshëm, në pajtim me ligjin përkatës për procedurën e përgjithshme administrative, të marra së bashku.

2. Fjalët dhe shprehjet e tjera të përdorura në këtë ligj kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar apo rregulluar në ligjin përkatës për procedurën e përgjithshme administrative apo ligjin procedural civil në fuqi, varësisht nga çështja sipas kontekstit në të cilin përdoren.

Neni 4 **Konflikti Administrativ**

Juridiksionit gjyqësor administrativ i përkasin të gjitha konfliktet e të drejtës publike përveç atyre të natyrës kushtetuese në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.

NËNKAPITULLI II **PARIMET E PËRGJITHSHME TË GJYKIMIT TË KONFLIKTEVE ADMINISTRATIVE**

Neni 5 **Parimi i ligjshmërisë**

Gjykata kompetente shqyrton konfliktin dhe vendos në bazë të Kushtetutës dhe ligjit

Neni 6 **Parimi i procesit të rregullt gjyqësor dhe gjykimit brenda një afati të arsyeshëm**

1. Gjykata vendos në bazë të një procesi të rregullt gjyqësor, në pajtim me dispozitat kushtetuese dhe ligjore.

2. Gjykata zhvillon procesin gjyqësor shpejtë dhe pa zvarritje, duke shmangur veprimet dhe shpenzimet e panevojshme, duke parandaluar abuzimin me të drejtat e palëve dhe pjesëmarrësve të tjerë në procedurë dhe merr vendim brenda një kohe të arsyeshme sipas afateve ligjore.

Neni 7 **Parimi i sigurimit të mundësisë të shprehjes**

Gjykata i siguron palëve mundësinë efektive dhe të barabartë për tu shprehur dhe paraqitur pikëpamjet e tyre për çdo çështje faktike dhe ligjore të nevojshme për zgjidhjen e konfliktit administrativ si dhe për pretendimet e pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Neni 8 **Parimi i shqyrtimit verbal**

1. Palët në gjykimin e konfliktit administrativ kanë të drejtë për një seancë gjyqësore dëgjimore në të paktën njërën nga shkallët e gjykimit.

2. Gjykata shqyrton konfliktin administrativ pa mbajtur një seancë gjyqësore dëgjimore vetëm në rastet e përcaktuara shprehimisht me këtë ligj.

Neni 9 **Parimi i ndihmës, udhëzimit të ndërmjetësimit dhe pajtimit**

1. Gjykata kujdeset që mungesa e njohurive dhe padijenja e pjesëmarrësve në konfliktin administrativ të mos cenojë të drejtat e tyre sipas ligjit.

2. Në çdo fazë të procedurës, gjykata duhet t'u japë pjesëmarrësve të procedurës shpjegime të mjaftueshme dhe të qarta, për të siguruar që asnjë pretendim apo mjet prove i nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave apo interesave të tyre, të mos mbetet i panjohur për shkak të mungesës të përvojës të tyre në çështjet ligjore dhe për të siguruar që çdo mangësi formale në parashtrësat e pjesëmarrësve, që do të çonte në mospranimin e saj plotësohet apo sqarohet normalisht.

3. Gjykata udhëzon palët ndërgjyqës që konfliktin mund ta zgjidhin në procedurën e ndërmjetësimit në pajtim me ligjin.

4. Gjykata gjatë gjithë procedurës dhe kur e lejon natyra e çështjes, bën të gjitha përpjekjet, por pa cenuar paanësinë e saj, për të zgjidhur konfliktin administrativ, me pajtimin e palëve ndërgjyqës.

KAPITULLI II ORGANIZIMI, KOMPETENCA DHE PËRBËRJA NË GJYKIM

Neni 10 Organizimi dhe Kompetenca

1. Organizimi i sistemit të gjykatës apo gjykatave kompetente për gjykimin e konfliktit administrativ, dhe juridiksioni apo kompetenca përkatëse rregullohet me ligj të veçantë.
2. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj, të gjitha konfliktet administrative, gjykohen fillimisht në shkallë të parë.
3. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj, në shkallë të dytë gjykohen ankesat ndaj vendimeve të shkallës të parë.
4. Gjykata Supreme, gjykon revizionin. dhe si shkallë e parë dhe e vetme, padinë për shfuqizimin e një akti nën-ligjor normativ.

Neni 11 Përbërja në gjykim

1. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj, në gjykimin administrativ në shkallë të parë, lënda gjykohet nga një (1) gjyqtar i vetëm profesionist.
2. Në gjykimin administrativ në shkallë të dytë, lënda gjykohet, gjithnjë, në kolegji prej tre (3) gjyqtarëve profesionist.
3. Gjykata Supreme, gjykon lëndën në kolegji të përbërë prej tre (3) gjyqtarëve.
4. Në të gjitha rastet kur gjykohet në kolegji, kolegji, cakton njërin nga gjyqtarët si gjyqtar raportues për çështjen.

Neni 12 Referimi çështjeve drejt gjykatave të tjera dhe konflikti i kompetencave

1. Një Gjykatë që ka marrë një padi për të cilën konstaton së nuk është në juridiksionin e saj sipas ligjit, pa vonesë, shpall mos-kompetencën me aktvendim dhe i dërgon lëndën gjykatës e cila sipas ligjit është kompetente për lëndën.
2. Nëse njëra nga palët paraqet kundërshtim për mos kompetencën e gjykatës që ka pranuar lëndën dhe pretendon së lënda është në juridiksionin e një gjykate tjetër, gjykata vendos, pa vonesë, për juridiksionin me aktvendim. Kundër këtij aktvendimi mund të paraqitet ankesë e veçantë brenda afatit prej shtatë (7) ditë, në gjykatën e shkallës menjëherë më të lartë dhe të përbashkët ndërmjet dy gjykatave në fjalë.
3. Nëse gjykata e parë dhe gjykata tjetër nuk e pranojnë juridiksionin mbi një lëndë, gjykata në të cilën është dërguar lënda, sipas paragrafit 1 të këtij neni, duhet ta dërgojë menjëherë çështjen për të vendosur për konfliktin e juridiksionit, në gjykatën e shkallës më të lartë dhe të përbashkët ndërmjet dy gjykatave në fjalë.
4. Kundër aktvendimit të gjykatës më të lartë me të cilin vendoset mbi konfliktin lidhur me

kompetencën nuk lejohet ankimi.

KAPITULLI III PADITË DHE KUSHTET PROCEDURALE PËR NGRITJEN E TYRE

NËNKAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 13 Llojet e padive

1. Në konfliktin administrativ, paditësi mund të kërkojë:

- 1.1. anulimin e një akti administrativ (në tekstin e mëtejme “padia e anulimit”);
- 1.2. nxjerrjen e një akti administrativ (në tekstin e mëtejme “padia për nxjerrjen e një akti administrativ”);
- 1.3. ndalimin apo kryerjen e një veprimi tjetër administrativ (në tekstin e mëtejme “padia ndaj veprimit tjetër administrativ”);
- 1.4. deklarimin e paligjshmërisë të një akti administrativ që nuk prodhon më pasoja, ose të paligjshmërisë të një akti real të kryer, mos-kryer apo vonuar, ose deklarimin e ekzistencës apo mos-ekzistencës të një marrëdhënie juridike (në tekstin e mëtejme “padia deklarative”);
- 1.5. shpërblimin e dëmit të padrejtë (në tekstin e mëtejme “Padia për Shpërblimin e demit”);
- 1.6. shfuqizimin e një akti nënligjor normativ (në tekstin e mëtejme “padia ndaj aktit nënligjor normativ”);
- 1.7. sqarimin apo zgjidhjen e konfliktit të kompetencës të një organi publik (në tekstin e mëtejme “padia e kompetencës”);
- 1.8. zgjidhjen e mosmarrëveshjeve lidhur me vlefshmërinë, shtrirjen e pasojave, interpretimin apo përbushjen e një kontrate administrative (në tekstin e mëtejme “padia lidhur me kontratën administrative”).

NËNKAPITULLI II OBJEKTI DHE KUSHTET PROCEDURALE PËR NGRITJEN E PADISË TË ANULIMIT, PADISË PËR NXJERRJEN E NJË AKTI ADMINISTRATIV, PADISË NDAJ NJË VEPRIMI TJETËR ADMINISTRATIV, PADISË DEKLARATIVE DHE PADISË PËR SHPËRBLIMIN E DËMIT

Neni 14 Padia e Anulimit

1. Me padinë e anulimit, paditësi kërkon anulimin e pjesëshëm apo të plotë të një akti administrativ, që pretendon se është i paligjshëm dhe i cenon të drejtat apo interesat e ligjshme.

2. Anulimi i pjesëshëm, mund të përfshijë edhe ndryshimin e pjesëshëm të një akti administrativ që vendos një detyrim në të holla në ngarkim të paditësit, duke e zvogëluar masën e detyrimit.

Neni 15**Padia për nxjerrjen e një akti administrativ**

1. Me padinë për nxjerrjen e një akti administrativ, paditësi kërkon detyrimin e administratës të nxjerrë aktin administrativ të kërkuar në procedurën administrative, që është refuzuar shprehimisht nga administrata apo për të cilin administrata ka heshtur dhe për të cilin paditësi pretendon se ka të drejtë.

2. Padia për nxjerrjen e një akti administrativ për të cilin administrata ka heshtur, mund të ngrihet vetëm në rastet kur nuk zbatohet parimi i miratimit në heshtje, në pajtim me dispozitat e ligjit përkatës për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

Neni 16**Paditë ndaj një veprimi tjetër administrativ**

1. Me padinë ndaj një veprimit tjetër administrativ, paditësi kërkon detyrimin e administratës:

1.1. të ndalojë kryerjen të një veprimi tjetër administrativ për të cilin paditësi pretendon se i cenon të drejtat apo interesat e ligjshme për shkak të paligjshmërisë, apo

1.2. të kryejë një veprim tjetër administrativ për të cilin paditësi pretendon se administrata nuk e ka kryer pavarësisht detyrimit dhe kryerjen e të cilit paditësi pretendon se ka të drejtë të përfitojë.

2. Padia ndaj një veprimi ose mosveprimi për përmbushjen e shërbimit publik të interesit të përgjithshëm, mund të ngrihet vetëm nëse nuk ekziston një formë tjetër e mbrojtjes ligjore.

Neni 17**Shterimi i mjeteve juridike administrative të rregullta**

1. Padia e anulimit, padia për nxjerrjen e një akti dhe padia ndaj veprimit tjetër administrativ, mund të paraqitet vetëm pas shterimit të mjeteve juridike administrative të rregullta, sipas ligjit përkatës për procedurën e përgjithshme administrative.

2. Përrjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, padia mund të paraqitet drejtpërdrejt në gjykatë, pa qenë e nevojshme shterimi i mjeteve juridike administrative, në rastet kur:

2.1. nuk ekziston organi epror në procedurë administrative;

2.2. palës së tretë i janë cenuar të drejtat, apo interesat juridike nga akti administrativ që zgjidh ankesën; apo

2.3. parashikohet shprehimisht me ligj.

Neni 18**Afati për paraqitjen e padisë të anulimit dhe padisë për nxjerrjen e një akti administrativ**

1. Padia për anulimin e një akti administrativ dhe padia për nxjerrjen e një akti administrativ që është refuzuar shprehimisht, mund të paraqitet brenda tridhjetë (30) ditëve nga:

1.1. njoftimi i vendimit që zgjidh ankesën administrative, apo kalimi i afatit për njoftimin e vendimit që zgjidh ankesën administrative, apo

1.2. njoftimi i aktit administrativ të shkallës të parë, nëse shterimi i mjeteve juridike administrative nuk është kusht për pranimin e padisë.

2. Padia për anulimin e një akti administrativ mund të paraqitet nga paditësi, brenda dy (2) muajve nga momenti kur ai ka marrë apo duhej të merrte dijëni në çfarëdo rruge, duke vepruar me kujdes, nëse:

2.1. paditësi është një person tjetër, i ndryshëm, prej atyre të cilëve i adresohet akti dhe nëse shterimi i mjeteve juridike administrative nuk është kusht për pranimin e padisë, apo

2.2. nëse padia paraqitet drejtpërdrejtë ndaj aktit që zgjidh ankesën administrative që i drejtohet një subjekti tjetër të së drejtës dhe që cenon paditësin për herë të parë.

3. Padia për nxjerrjen e një akti administrativ në rastin e heshtjes administrative, mund të paraqitet, brenda tridhjetë (30) ditëve nga njoftimi i vendimit që zgjidh ankesën administrative.

4. Padia për nxjerrjen e një akti administrativ në rastin e heshtjes administrative, mund të paraqitet, jo më herët se dhjetë (10) ditë dhe jo më vonë se dyzet (40) ditë:

4.1. nga kalimi i afatit për njoftimin e vendimit që zgjidh ankesën administrative, apo

4.2. nga kalimi i afatit për njoftimin e aktit administrativ, nëse shterimi i mjeteve juridike administrative nuk është kusht për pranimin e padisë.

5. Afatet e parashikuara nga ky nen, dyfishohen, nëse akti administrativ që ankimohej drejtpërdrejtë në gjykatë apo vendimi që zgjidh ankesën administrative nuk përmban informatën e qartë dhe të saktë për mjetet juridike gjyqësore.

Neni 19

Afati për paraqitjen e padive ndaj veprimit tjetër administrativ

1. Padia për kryerjen apo ndalimin e një veprimi tjetër administrativ, mund të paraqitet brenda tridhjetë (30) ditëve nga njoftimi i vendimit që zgjidh kundërshtimin administrativ apo kalimi i afatit për njoftimin e vendimit që zgjidh kundërshtimin administrativ.

2. Padia për ndalimin e një veprimi tjetër administrativ sipas nën paragrafit 1.1 të nenit 16 të këtij ligji, nëse shterimi i kundërshtimit administrativ nuk është kusht për pranimin e padisë, mund të paraqitet brenda tridhjetë (30) ditëve nga momenti kur paditësi ka marrë apo duhej të merrte dijëni për veprimin tjetër administrativ që kundërshtohet, por jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga kryerja e veprimit apo fillimi i kryerjes të tij.

3. Nëse shterimi i kundërshtimit administrativ nuk është kusht për pranimin e padisë, Padia për kryerjen e një veprimi tjetër administrativ sipas nën paragrafit 1.2 i nenit 16 të këtij ligji, mund të paraqitet brenda katër (4) muajve nga parashtrimi i kërkesës për kryerjen e veprimit tjetër administrativ, në rast të mosveprimit nga administrata.

4. Afati i parashikuar nga paragrafi 1 të këtij neni, dyfishohet nëse vendimi që zgjidh kundërshtimin administrativ nuk përmban informatën e qartë dhe të saktë për mjetet juridike gjyqësore.

Neni 20

Padia Deklarative

1. Me padinë deklarative, paditësi kërkon:

1.1. deklarin e paligjshmërisë të një akti administrativ që ka pushuar se prodhuari pasoja juridike;

1.2. deklarin e paligjshmërisë të një akti real të kryer, të moskryerjes të një akti real të kërkuar, ose të kryerjes të tij me vonesë, apo

- 1.3. deklarimin e ekzistencës apo mos-ekzistencës të aktit administrativ apo një raporti marrëdhënie juridike të së drejtës administrative dhe saktësimin e të drejtave dhe detyrimeve të paditësit objekt në këtë marrëdhënie.
2. Padia deklarative, mund të ngrihet nëse paditësi ka një interes të arsyeshëm në deklarimin sipas paragrafit 1 të këtij neni.
3. Padia deklarative nuk mund të ngrihet, nëse paditësi mund të ngrejë një padi tjetër në pajtim me nenet 14 deri 16 të këtij ligji.
4. Padia deklarative e parashikuar në nën paragrafin 1.3 të këtij neni, nuk mund të ngrihet nëse pushteti administrativ nuk është ushtruar ende nga administrata.
5. Nëse pas ngritjes të një padie në pajtim me nenet 14 deri 16 të këtij ligji, akti administrativ ka pushuar së prodhuari pasojat juridike, akti real i kundërshtuar ka ndaluar apo përkatësisht akti i real i kërkuar është kryer, paditësi mund të ndryshojë padinë në padi deklarative në pajtim me nën paragrafin 1.1 apo përkatësisht 1.2 të këtij neni.
6. Padia deklarative mund të ngrihet në çdo kohë, për aq sa ekziston një interes i arsyeshëm i paditësit.

Neni 21

Padia për shpërblimin e dëmit

1. Me padinë për shpërblimin e dëmit, paditësi kërkon shpërblimin e dëmit të padrejtë të shkaktuar nga ushtrimi apo mos ushtrimi i detyruar i veprimtarisë administrative.
2. Padia për shpërblimin e dëmit mund të ngrihet si kërkesë dytësore bashkë me apo gjatë gjykimit të njëres prej padive të parashikuara në nenet 14, 15, 16 dhe 20 të këtij ligji.
3. Padia për shpërblimin e dëmit mund të ngrihet edhe veçmas, por pas gjykimit të padive të parashikuara në nenet 14, 15, 16 dhe 20 të këtij ligji.
4. Në rastet e parashikuara nga paragrafi 3 i këtij neni, padia parashkruhet në afatin e paraparë nga dispozitat e ligjit në fuqi, dhe rrjedh nga dita kur i dëmtuari ka marrë dijeni për ekzistencën, shtrirjen e dëmit dhe për administratën që e ka shkaktuar atë.

Neni 22

Legjitimiteti aktiv

1. Të drejtën e ngritjes të padive të përcaktuara në nenin 14, 15, 16 dhe 20 të këtij ligji, e ka:
 - 1.1. çdo person fizik apo juridik që pretendon se i është cenuar një e drejtë apo interes i ligjshëm nga veprimi apo mosveprimi i administratës;
 - 1.2. mbajtësit e interesave kolektive apo interesave të gjera të publikut, nëse plotësojnë kushtet për të qenë palë në procedurën administrative, nëse pretendojnë cenimin e interesit kolektiv apo përkatësisht atij të gjerë të publiku;
apo
 - 1.3. një organ publik i autorizuar shprehimisht me ligj të veçantë dhe për mbrojtjen e interesit publik në rastet e parashikuara me atë ligj.
2. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj të veçantë, një organ publik nuk mund të paraqesë padi ndaj aktit të organit epror, të dhënë në zgjidhjen e një mjeti juridik administrativ kundër një akti apo veprimi tjetër administrativ të vetë organit publik.

3. Organ epror në kuptimin e paragrafit 2 të këtij neni, është organi, që në pajtim me ligjin, ka kompetenca kontrolli hierarkik mbi organin kompetent për nxjerrjen e aktit dhe që është ngarkuar të përfshihet në procedurën e shqyrtimit të mjetit juridik administrativ.

4. Të drejtën e ushtrimit të padisë të parashikuar në nenin 21 të këtij ligji, e ka çdo person fizik apo juridik që pretendon se është cenuar në mënyrë të padrejtë nga ushtrimi apo mos ushtrimi i veprimtarisë administrative.

5. Mbajtësi i interesave kolektive, sipas këtij neni, mund të ushtrojë të drejtën e padisë apo të ndërhyjë në një gjykim të nisur, edhe në emër të njërit prej anëtarëve të tij, me pëlqimin e këtij të fundit.

Neni 23 **Legjitimiteti pasiv**

1. Si rregull, i padituri në paditë kundër administratës është organi publik që ka nxjerrë, refuzuar apo heshtur të nxjerrë aktin administrativ të kërkuar apo që ka kryer ose nuk ka kryer veprimin tjetër administrativ që goditet.

2. Përrjashtimisht, i padituri është organi publik që ka zgjidhur mjetin juridik administrativ, nëse cenimi i të drejtës apo interesit të ligjshëm të paditësit, ka ndodh, për herë të parë, nga vendimi që zgjidh mjetin juridik administrativ.

Neni 24 **Kushte të tjera për ngritjen e padisë**

Një ligj i veçantë mund të parasheh kushte shtesë për ngritjen e padive.

NËNKAPITULLI III **OBJEKTI DHE KUSHTET PROCEDURALE PËR NGRITJEN E PADIVE TË TJERA**

Neni 25 **Padia për shfuqizimin e aktit nënligjor normativ**

1. Me padinë për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ, paditësi kërkon deklarin e paligjshmërisë të një dispozite të një akti nënligjor normativ apo të tërë aktit nënligjor normativ në tërësinë e tij dhe përkatësisht shfuqizimin e tyre.

2. Padia për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ mund të ngrihet nëse një person fizik apo juridik pretendon se akti është në kundërshtim me ligjin dhe se për këtë shkak i cenon apo do të cenojë në të ardhmen, të drejtat apo interesat e tij të ligjshëm.

3. Mbajtësit e interesave kolektive apo mbajtësit e interesave të gjera të publikut, gjithashtu, mund të ngrenë këtë padi nëse pretendojnë se akti është në kundërshtim me ligjin dhe se për këtë shkak ka cenuar apo mund ta cenojë në të ardhmen interesin kolektiv apo përkatësisht atë të gjerë të publikut.

4. Padia mund të ngrihet edhe nga një organ publik i autorizuar shprehimisht me ligj të veçantë dhe për rastet e parashikuara me atë ligj.

5. Në padinë kundër aktit nënligjor normativ, i paditur, është organi publik që ka miratuar aktin.

6. Padia për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ nuk mund të ngrihet nëse për kushtetueshmërinë e të njëjtit akt nënligjor normativ apo përkatësisht dispozitës së tij ka vendosur Gjykata Kushtetuese apo është paraqitur një kërkesë në këtë Gjykatë dhe nuk është

dhënë ende një vendim. Nëse një kërkesë paraqitet në Gjykatën Kushtetuese gjatë zhvillimit të gjykimit sipas këtij ligji, ai pezullohet deri në vendimin e Gjykatës Kushtetuese.

7. Padia për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ paraqitet në çdo kohë për sa akti është në fuqi, madje edhe pas miratimit por para publikimit të detyrueshëm të aktit, për efekt të hyrjes së tij në fuqi.

Neni 26

Paditë lidhur me kontratat administrative

1. Për zgjedhjen e mosmarrëveshjeve lidhur me vlefshmërinë, interpretimin, përmbushjen apo zgjidhjen e një kontrate administrative të parashikuara nga ligji përkatës për procedurën e përgjithshme administrative mund të ngrihet një nga këto padi:

1.1. Një palë e tretë, që pretendon se i cenohen të drejtat apo interesat e saj të ligjshme, mund të kërkojë, deklarimin e mos prodhimit mbi të, të pasojave juridike të një kontrate zëvendësuese apo një kontrate ndërmjet organeve publike në të cilën nuk ka qenë palë. Kjo padi mund të ngrihet brenda afatit të përgjithshëm të parashkrimit prej tre (3) viteve nga kur pala e tretë ka apo duhej të merrte dijëni për kontratën administrative.

1.2. Secila nga palët e një kontrate administrative mund të kërkojë shpalljen e pavlefshmërisë të kontratës për shkaqet e parashikuara në ligjin përkatës për procedurën e përgjithshme administrative, brenda gjashtëdhjetë (60) ditëve nga nënshkrimi i saj.

1.3. Secila nga palët e një kontrate administrative mund të ngritë një padi, sipas ligjit përkatës për marrëdhëniet e detyrimeve, për interpretimin, për përmbushjen, apo të ngritë një padi për zgjidhjen e kontratës nga pala private apo nga pala organi publik në rastet të tjera nga ato të parashikuara nga paragrafi 4 i nenit 66 të ligjit përkatës për procedurën e përgjithshme administrative.

2. Përjashtimisht nëse pala që nuk është organ publik në një kontratë zëvendësuese, kërkon përmbushjen e saj mund të ngrihet padia për nxjerrjen e aktit administrativ, sipas nenit 15 të këtij ligji.

Neni 27

Padia e Kompetencës

1. Me padinë e kompetencës, paditësi kërkon përcaktimin e administratës kompetente ndërmjet dy administratave në konflikt.

2. Padia e kompetencës ngrihet, si padi e pavarur në rastin sipas ligjit përkatës për procedurën e përgjithshme administrative kur organet në konflikt nuk kanë një organ të përbashkët epror, nga secili prej organeve në konflikt.

3. Të drejtën e ushtrimit të padisë, e ka secila nga administratat në konflikt, kundër administratës tjetër.

4. Padia e kompetencës mund të ngrihet në çdo kohë.

KAPITULLI IV DISPOZITA TË PËRGJITHSHME PËR PROCEDURËN GJYQËSORE

NËNKAPITULLI I MJETET ELEKTRONIKE

Neni 28

Përdorimi i mjeteve elektronike në procedurën gjyqësore

1. Të gjitha procedurat gjyqësore regjistrohen në sistemin për menaxhimin informativ të lëndëve.
2. Palët mund t'i dërgojnë gjykatës dokumente elektronike. Gjykata mund t'i transmetoj palës dokumente elektronike, nëse pala e ka dhënë pëlqimin paraprak.
3. Dokumentet gjyqësore dhe shkresat e dorëzuara në gjykatë mund të mbahen në formë elektronike.
4. Gjykata mund të vendosë për mbajtjen e seancave me komunikim në distancë ose në formë hibride, nëse pala pajtohet me këtë.
5. Këshilli Gjyqësor i Kosovës i përcakton me akt nënligjor kriteret e veçanta dhe specifikimet teknike për regjistrimin e procedurës dhe të dhënave në sistemin për menaxhimin informativ të lëndëve, për komunikimin elektronik dhe trajtimin elektronik të dokumenteve, si dhe për mbajtjen e seancave me komunikimin në distancë dhe në formë hibride.

NËNKAPITULLI II PJESËMARRËSIT DHE ZOTËSIA PROCEDURALE

Neni 29

Zotësia procedurale në gjykimin administrativ

1. Zotësia procedurale në gjykimin administrativ rregullohet sipas dispozitave të ligjit përkatës për procedurën civile në fuqi.
2. Përgjashtimisht, mbajtësit e interesave të gjërave publike, gëzojnë zotësi procedurale edhe në mungesë të personalitetit juridik me kusht që të zotërojnë një organizim të qëndrueshëm dhe nivel të kënaqshëm të përfaqësimit të interesit të gjerë publik që mbrohet nëpërmjet padisë.
3. Një organ publik, gëzon zotësinë procedurale për shkak të ligjit - ex lege.
4. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj të veçantë, organi publik përfaqësohet nga një nëpunës civil që ushtron detyrën në atë organ i autorizuar nga titullari. Organi publik mund të përfaqësohet edhe nga një nëpunës i një institucioni tjetër i autorizuar për këtë qëllim. Autorizimi jepet sipas ligjit ose me shkrim.

Neni 30

Palët dhe thirrja e personit të tretë

1. Pjesëmarrësit në procedurën gjyqësore administrative janë:
 - 1.1. palët kryesore, gjegjësisht paditësi dhe i padituri, dhe
 - 1.2. çdo person fizik, juridik apo entitet tjetër që ka të drejtë të paraqesë padi sipas këtij Ligji, që ndërhyt apo thirret në procesin gjyqësor (në tekstin e mëtejshëm: "personi i tretë").

2. Kur Gjykata vlerëson se një person i tretë që ka të drejta apo interesa të ligjshme të lidhura me lëndën e procesit gjyqësor, sipas detyrës zyrtare apo me kërkesë mund ta thërras atë. Kërkesa mund të paraqitet nga secila palë kryesore apo nga vetë personi i tretë.
3. Kur gjykata vlerëson se efekti juridik i aktgjykimit do të ndërhyjë drejtpërdrejtë në të drejtat ose interesat e ligjshme të një personi të tretë, detyrohet ta thërras atë në procesin gjyqësor.
4. Personi i tretë, i thirrur mund të bëjë çdo kërkesë apo prapësim mbi çështje të themelit apo procedurës. Kërkesat mbi themelin nuk mund të tejkalojnë atë të palëve kryesore.
5. Aktvendimi për thirrjen e personit të tretë, i njoftohet të gjitha palëve. Në aktvendimin e thirrjes tregohet shkaku i thirrjes dhe gjendja në të cilën ndodhet konflikti në proces.
6. Kundër aktvendimit të gjykatës me të cilin thirret apo aprovohet thirrja e personit të tretë nuk lejohet ankesë e veçantë.

KAPITULLI V DISPOZITA TË PËRGJITHSHME PËR PROCEDURËN GJYQËSORE NË SHKALLË TË PARË

NËNKAPITULLI I PARAQITJA E PADISË

Neni 31 Paraqitja e padisë

1. Procesi gjyqësor fillon me paraqitjen e padisë.
2. Padia paraqitet drejtpërsëdrejti në gjykatën kompetente, në formë të shkruar.
3. Padia me shkrim gjithashtu mund të paraqitet me postë apo në mënyrë elektronike.
4. Kur një padi është paraqitur me postë të regjistruar, data e dorëzimit në zyrën postare ose ofruesin e autorizuar të shërbimeve postare konsiderohet si data e paraqitjes të saj.
5. Padia do të konsiderohet e paraqitur brenda afatit për paraqitjen e saj edhe në rastet kur është paraqitur brenda afatit në një gjykatë jo kompetente.

Neni 32 Paraqitja e padisë nga pala jashtë Republikës së Kosovës

1. Pala që nuk e ka vendbanimin apo vendqëndrimin në Republikën e Kosovës, mund të paraqes një padi edhe në një ambasadë apo konsullatë të Republikës të Kosovës. Padia paraqitet me shkrim.
2. Padia do të konsiderohet e paraqitur brenda afateve edhe në rastet kur është paraqitur brenda afatit sipas paragrafi 1 të këtij neni. Ambasada apo konsullata detyrohen ta dërgojnë padinë në gjykatën të cilës ajo i drejtohet pa vonesë. Dërgimi bëhet në origjinal apo kopje të tij me çdo mjet të përshtatshëm.
3. Pala që nuk e ka vendbanimin apo vendqëndrimin në Republikën e Kosovës, detyrohet, që me paraqitjen e padisë të caktojë një person që e ka vendbanimin apo vendqëndrimin në Republikën e Kosovës, si person i autorizuar për të marrë njoftimet nga gjykata. Çdo njoftim, pavarësisht nga forma, i bërë nga gjykata, personit të autorizuar prezumohet, për shkak të ligjit, se i është bërë vetë palës.
4. Paragrafi 3 i këtij neni nuk zbatohet nëse pala ka një përfaqësues që ka vendbanimin apo vendqëndrimin në Republikën e Kosovës.

Neni 33 **Përmbajtja e padisë**

1. Padia, pavarësisht nga forma e paraqitjes të saj, duhet të jetë e nënshkruar dhe të jetë mjaftueshëm e qartë për të identifikuar:

- 1.1. gjykatën të cilës i drejtohet;
- 1.2. emrin, adresën dhe detajet e kontaktit të paditësit;
- 1.3. emrin dhe adresën e të paditurit;
- 1.4. qëllimin që kërkon të arrijë paditësi me paraqitjen e padisë.

2. Paditësi ka për detyrë ti bashkëngjisë padisë, vërtetimin për pagesën e taksës gjyqësore apo kërkesën për përjashtimin nga taksa, në rast se është e zbatueshme.

3. Padia duhet, gjithashtu, të përfshijë:

- 3.1. një shpjegim të pretendimeve dhe të kërkesave specifike të paditësit, përfshirë kërkesat dytësore, nëse ka;
- 3.2. faktet mbi të cilat mbështet kërkesat dhe pretendimet e tij dhe provat që vërtetojnë ekzistencën e këtyre fakteve.
- 3.3. origjinalin apo kopjen e aktit apo vendimit që goditet - aktin administrativ të shkallës të parë apo vendimin që zgjidh ankesën apo kundërshtimin administrativ, kontratën administrative;
- 3.4. një kopje të padisë dhe shtojcave të paraqitura bashkë me padinë, për secilin nga palët e tjera.
- 3.5. nëse pajtohet që çështja të shqyrtohet në procedurën më shkrim.
- 3.6. emrin, adresën dhe informacionet e kontaktit të personit të autorizuar për njoftimet, në rast se zbatohet, sipas nenit 32 të këtij ligji.

NËNKAPITULLI II **PËRGATITJA PËR SHQYRTIMIN KRYESOR**

Neni 34 **Dispozita të përgjithshme për përgatitjen e shqyrtimit kryesor**

1. Me marrjen e padisë, pa vonesë, gjykata, fillon përgatitjen për shqyrtimin kryesor të çështjes.

2. Përgatitja përfshin, shqyrtimin paraprak të padisë, dorëzimin e padisë, kërkimin e dosjes të procedurës administrative, çdo veprim tjetër të nevojshëm për përgatitjen e shqyrtimit kryesor të çështjes, përfshirë caktimin e seancës gjyqësore për shqyrtimin kryesor të çështjes (në tekstin e mëtejme "seancës gjyqësore kryesore") apo caktimin e afatit procedural për parashtrimin e dokumenteve në rastin e shqyrtimit kryesor të çështjes në procedurë me shkrim.

Neni 35 **Shqyrtimi paraprak i padisë**

Gjykata fillimisht shqyrton kompetencën e saj mbi çështjen, nëse padia është apo jo e plotë

dhe e kuptueshme, dhe nëse padia është apo jo e lejueshme, gjegjësisht plotësohen kushtet procedurale për paraqitjen e padisë.

Neni 36 **Shqyrtimi i kompetencës**

1. Gjykata, vlerëson kompetencën e saj në bazë të informacionit të përfshirë në padi.
2. Nëse gjykata vlerëson se një gjykatë tjetër ka juridiksion, dërgon padinë në gjykatën kompetente sipas nenit 12 të këtij ligji dhe njofton përkatësisht paditësin për këtë.
3. Nëse gjatë procesit, ndryshojnë rrethanat në të cilat bazohet kompetenca e gjykatës, gjykata kompetente në kohën e paraqitjes së padisë do të vazhdojë të mbetet kompetente për gjykimin e çështjes.

Neni 37 **Padia jo e plotë apo e pakuptueshme**

1. Nëse padia nuk përfshin elementet e përcaktuara në paragrafin 1 të nenit 33 të këtij ligji, apo nëse është e pakuptueshme, gjykata i kërkon paditësit ta plotësojë atë apo, ta sqarojë, apo ta korrigjojë padinë.
2. Në kërkesën për plotësimin e padisë, gjykata jep udhëzimet për çfarë duhet plotësuar apo korrigjuar, cakton një afat prej tetë (8) ditë për plotësimin dhe e paralajmëron paditësin për pasojat e mosplotësimit të padisë brenda afatit, sipas paragrafit 3 të këtij neni.
3. Nëse paditësi nuk plotëson apo nuk korrigjon padinë, brenda afatit të caktuar dhe nëse natyra e mangësive e pengon gjykatën të vazhdojë procedurën e shqyrtimit, do të konsiderohet se pala ka hequr dorë nga padia.
4. Për padinë jo të plotë apo të pakuptueshme, gjykata vendos me aktvendim se pala ka hequr dorë nga padia.

Neni 38 **Padia e palejueshme**

1. Gjykata hedh poshtë padinë, si të palejueshme për gjykim në themel, nëse në gjykimin e saj, rezulton, se:
 - 1.1.padia është e parakohshme ose është paraqitur pas kalimit të afatit – padia jashtë afatit;
 - 1.2.paditësi nuk e ka të drejtën e paraqitjes të padisë sipas këtij ligji;
 - 1.3.çështja është e gjykuar apo për të njëjtën çështje ekziston gjyqvarësia;
 - 1.4.paditësi nuk ka zotësinë procedurale për ngritjen e padisë dhe përfaqësuesi ligjor nuk e ka miratuar padinë;
 - 1.5.nuk plotësohet një nga kushtet tjera të përgjithshme apo të veçanta procedurale, e parashikuar me ligj, për paraqitjen e padisë.
2. Në rast se gjykata ka marrë një kërkesë për rivendosjen në afat lidhur me paraqitjen e padisë, apo ka marrë një kërkesë për përjashtimin nga taksa gjyqësore, ajo shqyrton këtë kërkesë përpara marrjes të vendimit sipas paragrafit 1 të këtij neni.

3. Për shkaqet e parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, gjykata, hedh poshtë padinë, edhe sipas detyrës zyrtare, në çdo fazë të procedurës.

4. Hedhja poshtë e padisë sipas këtij neni bëhet me aktvendim.

Neni 39 Rivendosja e afatit

1. Nëse, për shkaqe të arsyeshme të cilat nuk kanë mundur të parashihen e as të evitohen, pala humbë afatin për paraqitjen e padisë apo humb një afat tjetër për kryerjen e një veprimi procedural dhe për pasojë nuk mund të paraqet padinë apo të kryejë veprimin procedural, ajo mund të propozojë rivendosjen e afatit.

2. Propozimi duhet të paraqitet brenda shtatë (7) ditëve, duke filluar nga dita kur ka pushuar shkaku për të cilin pala ka humbur afatin.

3. Propozimi për rivendosjen e afatit nuk mund të paraqitet pas kalimit të gjashtëdhjetë (60) ditëve nga dita e skadimit të afatit të humbur.

4. Shkaqet për arsyeshmërinë e propozimit duhet të paraqiten në kohën e parashtrimit të propozimit. Veprimi procedural gjithashtu duhet të paraqitet bashkë apo sidoqoftë brenda afatit në të cilin është e mundur të paraqitet propozimi për rivendosjen e afatit.

5. Nuk lejohet rivendosja e afatit nëse është humbur afati për paraqitjen e propozimit për rivendosjen e afatit apo nëse pala nuk ka ardhur në seancën e caktuar për shqyrtimin e propozimit për rivendosjen e afatit.

6. Propozimi për rivendosjen e afatit i paraqitet gjykatës në të cilën është dashur të kryhet veprimi procedural i pakryer.

7. Kundër aktvendimit për rivendosjen e afatit nuk mund të paraqitet ankesë e veçantë, përveç kur rivendosja e afatit është miratuar në kundërshtim me paragrafin 5 të këtij neni.

Neni 40 Dërgimi i padisë për përgjigje

1. Gjkata i dërgon padinë dhe të gjitha shtojcat e saj të paditurit dhe çdo personi të tretë të thirrur, për përgjigjen në padi.

2. Me dërgimin e padisë, gjykata do të informojë të paditurin apo personin e tretë për të drejtën e tyre për paraqitjen e përgjigjes në padi dhe të paditurin për detyrimin për paraqitjen e dosjes të plotë të procedurës administrative.

3. Me dërgimin e padisë, gjykata, bazuar në rrethanat e rastit gjithashtu, cakton një afat të arsyeshëm për përgjigjen në padi dhe paraqitjen e dosjes, dhe paralajmëron të paditurin dhe personin e tretë për përmbajtjen e nevojshme të përgjigjes në padi si dhe pasojat procedurale të mosparaqitjes të përgjigjes në padi, apo mosparaqitjes të dosjes së plotë të procedurës administrative.

4. Afati i përcaktuar nga gjykata, nuk mund të jetë më pak se dhjetë (10) ditë dhe më shumë se pesëmbëdhjetë (15) ditë nga dërgimi i padisë.

Neni 41 Përgjigja në padi

1. Në përgjigje në padi, i padituri duhet, ndër të tjera dhe sipas rastit, të përfshijë:

1.1. kundërshtimin lidhur me kompetencën e gjykatës, plotësinë apo lejueshmërinë për gjykim të padisë;

- 1.2. kundërshtimin lidhur me identifikimin e paditësit dhe personave të tretë;
 - 1.3. nëse e pranon ose kundërshton padinë;
 - 1.4. kundërshtimin ndaj padisë, faktet mbi të cilat i bazon ato si dhe provat që vërtetojnë këto fakte;
 - 1.5. propozimin në lidhje me ndarjen e shpenzimeve të procedurës gjyqësore;
 - 1.6. nëse i padituri pajtohet që çështja të shqyrtohet me procedurë me shkrim;
 - 1.7. nëse, sipas mendimit të të paditurit, është e mundur që çështja të zgjidhet me pajtim dhe apo ndërmjetësim;
2. Nëse personi i tretë paraqet një përgjigje në padi, ky person duhet, ndër të tjera, të përfshijë në atë përgjigje të dhënat e specifikuar në nën paragrafin 1.3 deri 1.7 të këtij neni.
3. Nëse personi që paraqet përgjigjen në padi ka një përfaqësues, përgjigjja në padi duhet të përfshijë edhe të dhënat e përfaqësuesit dhe mënyrën e detajet për komunikimin me të.
4. Nëse e vlerëson të nevojshme për një gjykim të shpejtë dhe të drejtë, gjykata mund ti kërkojë paditësit të parashtrijë mendimin e tij me shkrim mbi përgjigjen në padi. Gjykata në çdo rast i dorëzon pjesëmarrësve të tjerë përgjigjet në padi.
5. Nëse i padituri nuk paraqet, brenda afatit, përgjigjen në padi, shqyrtimi i çështjes vazhdon rregullisht.
6. Rregullat për paraqitjen e padisë zbatohen përshtatshëmrisht edhe për paraqitjen e përgjigjes në padi.

Neni 42

Dorëzimi i dosjes të procedurës administrative

1. Administrata e paditur duhet të dorëzojë dosjen e plotë të procedurës administrative dhe të gjitha dokumentet që kanë të bëjnë me lëndën e çështjes, brenda afatit të përcaktuar nga gjykata.
2. Nëse i padituri nuk i përmbush detyrimet e tij sipas paragrafit 1 të këtij neni, gjykata ka të drejtë që më aktvendim, të shqiptojë një gjobë prej pesëqind (500) deri në një mijepesëqind (1500) euro ndaj zyrtarit kryesor administrativ apo zëvendësuesit të tij, me kusht që ai paraprakisht të jetë paralajmëruar. Paralajmërimi dhe vendosja e gjobës mund të përsëriten.
3. Nëse dosja, pavarësisht, përpjekjeve të gjykatës, nuk dorëzohet brenda afatit të parashikuar nga gjykata, gjykimi vazhdon rregullisht.

Neni 43

Detyrimi për të paraqitur dokumente dhe dhënë informacion

1. Çdo organ tjetër publik, sipas përcaktimit të gjykatës, është i detyruar të paraqes, dokumente, dosje, përfshirë dokumente elektronike dhe të jap informacionin e kërkuar nga gjykata.
2. Organi publik, së bashku me paraqitjen, duhet të përcaktoj ato pjesë të një dokumenti, dosjeje ose dokumenti elektronik, si dhe informacione që përbëjnë informacion të klasifikuar, të dhëna personale apo të dhëna afariste e profesionale, të mbrojtura sipas ligjit dhe që si të tilla duhet të përjashtohen nga qasja në dosjen gjyqësore për palët dhe personin e tretë.

3. Nëse organi publik, nuk i përmbush detyrimet e tij sipas paragrafit 1 të këtij neni, pas një kërkesë të dytë, gjykata mund të thërras titullarin e institucionit apo zëvendësin e tij për të kërkuar një shpjegim për mos-përmbushjen.

4. Nëse organi publik, nuk i përmbush detyrimet e tij sipas paragrafit 1 të këtij neni, Gjykata ka të drejtë që me aktvendim, të shqiptojë një gjobë prej pesëqind (500) deri në njëmijepesëqind (1500) euro ndaj zyrtarit kryesor administrativ të institucionit apo zëvendësuesit të tij, me kusht që ai paraprakisht të jetë paralajmëruar. Paralajmërimi dhe vendosja e gjobës mund të përsëriten.

Neni 44 **Veprimet e tjera përgatitore**

1. Gjykata, kryen çdo veprim tjetër përgatitor që çështja të mund të shqyrtohet pa ndërprerje në një seancë të vetme gjyqësore kryesore apo të shqyrtohet brenda afateve të arsyeshme në procedurën e shqyrtimit me shkrim.

2. Në veçanti Gjykata, mund të:

2.1. kërkojë nga palët të plotësojnë ose shpjegojnë kërkesat, pretendimet dhe prapësimet e tyre, faktet mbi të cilat i bazojnë ato dhe provat që vërtetojnë këto fakte;

2.2. urdhërojë paraqitjen e dokumenteve;

2.3. urdhërojë administratën të kryej llogaritje komplekse sipas specifikimeve të gjykatës. Paragrafët 2 dhe 3 të nenit 42 të këtij Ligji zbatohen përshtatshëmrisht edhe në këtë rast.

3. Gjykata detyrohet të informojë palët për çdo veprim të kryer.

4. Nëse është i nevojshëm mendimi i një eksperti, gjykata duhet të marrë masat për të marrë këtë mendim përpara shqyrtimit kryesor.

5. Gjykata mundet gjithashtu, nëse e vlerëson të nevojshme të thërrasë palët në një seancë përgatitore për të diskutuar çështjet faktike dhe ligjore dhe për të gjetur një zgjidhje me pajtim.

Neni 45 **Përfundimi i veprimeve përgatitore**

1. Menjëherë pasi çështja është përgatitur në mënyrë të mjaftueshme në procedurën përgatitore, Gjykata me aktvendim cakton datën, orën dhe vendin e mbajtjes së seancës gjyqësore kryesore dëgjimore.

2. Nëse gjykata ka mbajtur një seancë përgatitore në të cilat faktet janë konstatuar dhe palët janë dëgjuar, gjykata mund të mbajë një seancë gjyqësore kryesore në të cilën e dëgjon çështjen, si vazhdimësi e seancës përgatitore dhe të vazhdojë me gjykimin e çështjes në themelin e saj. Nëse dëgjimi i çështjes nuk është përfunduar gjatë seancës përgatitore, gjykata kryen veprimet të cilat ende kërkohen për paraqitjen e seancës kryesore dhe në vijim cakton datën, orën dhe vendin e mbajtjes së seancës gjyqësore kryesore dëgjimore.

3. Në rast se në përfundim të veprimeve përgatitore, Gjykata vendos sipas nenit 46 të këtij Ligji, për shqyrtimin kryesor të çështjes në procedurë me shkrim me të njëjtin aktvendim, cakton afatin për paraqitjen e dokumenteve shtesë procedurale nga pjesëmarrësit dhe cakton gjithashtu edhe datën, orën dhe vendin për shpalljen publike të aktgjykimit.

4. Aktvendimi, për shqyrtimin e çështjes në procedurë me shkrim, u dorëzohet pjesëmarrësve të procedurës dhe duhet gjithashtu të përfshijë informatën për përbërjen e trupës që do të

gjykojë çështjen.

5. Së bashku me aktvendimin sipas paragrafit 4 të këtij neni, pjesëmarrësve u dorëzohen të gjitha dokumentet e paraqitura nga pjesëmarrësit e tjerë dhe çdo dokument apo provë e administruar gjatë veprimeve përgatitore si dhe informohen për të drejtën për qasje në dosjen e procedurës gjyqësore.

6. Veprimet përgatitore konsiderohen të përfunduara kur:

6.1. hapet seanca gjyqësore kryesore, apo

6.2. skadon afati i përcaktuar nga gjykata për paraqitjen e dokumenteve procedurale në procedurën e shqyrtimit me shkrim.

Neni 46

Parimi i shqyrtimi kryesor të çështjes në seancë gjyqësore

1. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe në këtë ligj, gjykata kryen shqyrtimin kryesor të çështjes në një seancë gjyqësore kryesore dëgjimore.

2. Gjukata, në përfundim të veprimeve përgatitore, mund të vendosë ta shqyrtojë çështjen në procedurë me shkrim dhe pa mbajtur një seancë gjyqësore kryesore dëgjimore, në rastet kur:

2.1. palët kanë dhënë shprehimisht pëlqimin për shqyrtimin e çështjes në procedurën me shkrim, apo

2.2. vlerëson se faktet në bazë të çështjes janë përcaktuar dhe shqyrtimi nuk është kompleks në çështjet faktike dhe ligjore.

3. Gjukata vendos me aktvendim, shqyrtimin kryesor të çështjes, vetëm pasi palëve u është dhënë mundësia për tu shprehur. Aktvendimi duhet të jetë i arsyetuar dhe ndaj tij nuk mund të paraqitet ankesë e veçantë.

NËNKAPITULLI III SHQYRTIMI KRYESOR

Neni 47

Shqyrtimi i çështjes në seancë gjyqësore kryesore

1. Thirrja e seancës gjyqësore kryesore dëgjimore duhet tu dorëzohet palëve të paktën pesëmbëdhjetë (15) ditë para datës së përcaktuar të zhvillimit të seancës.

2. Thirrja duhet të theksojë se gjykimi mund të vazhdojë dhe vendimi të merret edhe nëse palët nuk paraqiten.

3. Mos paraqitja e pjesëmarrësve të thirrur rregullisht, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, në një seancë gjyqësore dëgjimore nuk pengon vazhdimin e shqyrtimit.

Neni 48

Vazhdimi apo ri-hapja e seancës gjyqësore

1. Gjukata mund të vendosë vazhdimin apo ri-hapjen e seancës gjyqësore kryesore nëse:

1.1. pas përfundimit të seancës të parë gjyqësore dhe para marrjes së vendimit në këtë çështje, e konsideron të nevojshme, për një vërtetim të drejtë të çështjes, të merr ose

shqyrtoj prova shtesë apo diskutoj çështje faktike me pjesëmarrësit;

1.2. pas përfundimit të seancës të parë gjyqësore dhe para marrjes së vendimit në këtë çështje, konstatohet një gabim procedural që është i rëndësishëm për marrjen e aktgjykimit dhe që mund të korrigjohet;

2. Dispozitat e nenit 47 të këtij ligji zbatohen përshtatshëmrisht.

Neni 49

Shqyrtimi i çështjes në procedurë me shkrim

1. Në procedurën e shqyrtimit me shkrim, çështja shqyrtohet në procedurë me shkrim
2. Gjykata shqyrton çështjes në procedurë me shkrim sa më shpejtë të jetë e mundur.
3. Edhe në rastet, kur çështja është vendosur të shqyrtohet në procedurë me shkrim, nëse e vlerëson të nevojshme, gjykata mund të vendosë që çështje të caktuara faktike të diskutohen në një seancë gjyqësore. Në këto raste gjykata shqyrton në seancë gjyqësore vetëm çështjet që vlerëson të nevojshme dhe vazhdon shqyrtimin e çështjeve të tjera në procedurë me shkrim. Rregullat për thirrjen e seancës gjyqësore sipas nenit 47 të këtij ligji, zbatohen përshtatshëmrisht.

NËNKAPITULLI IV

RREGULLAT PËR SHQYRTIMIN DHE KONTROLLIN GJYQËSOR

Neni 50

Parimet për shqyrtimin e çështjes

1. Gjykata shqyrton dhe vendos për çështjen brenda kufijve të objektit të padisë, por nuk është e kufizuar as nga arsyetimi i paditësit e as nga formulimi i padisë.
2. Në gjykimin e çështjes, gjykata përcakton gjendjen faktike dhe identifikon e interpreton legjislacionin e zbatueshëm në çështjen përkatëse dhe vlerëson nëse padia duhet aprovuar apo jo. Nëse padia përfshinë disa kërkesa, kjo bëhet për secilën kërkesë.
3. Në çdo rast, gjykata vendos për çështjen vetëm në bazë të fakteve të vërtetuara gjatë shqyrtimit gjyqësor dhe procedurës administrative, dhe për të cilat pjesëmarrësve të procedurës u është dhënë mundësia për ti njohur dhe komentuar paraprakisht.

Neni 51

Përgjegjësitë për vërtetimin e fakteve dhe barra e provës

1. Gjykata ka përgjegjësinë përfundimtare që sipas detyrës zyrtare, të qartësojë të gjitha faktet e nevojshme për një vendim të drejtë dhe të ligjshëm. Gjykata nuk kufizohet në faktet e paraqitura nga palët.
2. Gjykata mund të përdorë çdo mjet prove të parashikuar nga ligji përkatës për procedurën gjyqësore civile pa asnjë kufizim.
3. Palët kanë detyrimin të bashkëpunojnë në paraqitjen e fakteve dhe marrjen e provave që janë në disponimin e tyre.
4. Nëse Gjykata vlerëson, se një fakt është domethënës apo vendimtar për zgjidhjen e çështjes, por në bazë të provave të marra, nuk mund ta vërtetojë më siguri këtë fakt, pala në favor të cilës është ky fakt e ka barrën që të provojë ekzistencën e tij.

5. Në rastin e parashikuar në paragrafin 4 të këtij neni, nëse fakti është në favor të paditësit, dhe ky arrin të paraqes një fillim prove, gjykata mund të vendosë kalimin e barrës të provës për mos ekzistencën e faktit mbi administratën e paditur. Gjykata gjithashtu mund të urdhërojë administratën e paditur të paraqes dokumentin apo informatën që shërben për marrjen e provës që vërteton ekzistencën e atij fakti.

6. Gjykata nuk detyrohet nga kërkesa e një pale për të marrë një provë. Sidoqoftë një kërkesë e tillë mund të rrëzohet nga Gjykata, vetëm kur ajo vlerëson se fakti tashmë është provuar apo nëse ai nuk është domethënës ose i rëndësishëm për zgjidhjen e çështjes.

Neni 52

Caktimi i afatit për disa veprime procedurale

1. Gjykata, në çdo fazë të procedurës, mund t'i caktojë paditësit një afat për të deklaruar faktet të cilat sipas mendimit të tij duhet të ishin marrë parasysh nga administrata apo të cilat janë vlerësuar në mënyrë të gabuar apo jo të plotë prej saj.

2. Gjykata mund t'i caktojë një pale apo personit të tretë një afat për:

- 2.1. t'u përgjigjur në pyetjet specifike në lidhje me faktet;
- 2.2. të specifikojë mjetet e provës, ose
- 2.3. të paraqesë dokumente, dokumente elektronike ose sende të luajtshme, përveç nëse pala ka të drejtë të refuzojë paraqitjen e tyre.

3. Gjykata mund të refuzojë çdo parashtresë, të paraqitur pas afatit të përcaktuar në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni dhe mund të vazhdojë gjykimin e çështjes, nëse:

- 3.1. pranimi i tyre do të vononte vendimmarrjen e gjykatës;
- 3.2. pala nuk ka paraqitur një shkak të arsyeshëm për vonesën; dhe
- 3.3. pala ka qenë e udhëzuar për pasojat e mosrespektimit të afatit të përcaktuar në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 53

Qasja në shkresat e dosjes gjyqësore

1. Pjesëmarrësit në procedurë, kanë të drejtë të qasen në shkresat e dosjes së gjykatës. Draftet e vendimeve gjyqësore dhe tekstet e hartuara gjatë përgatitjes së tyre nuk janë pjesë e shkresave të dosjeve të gjykatës.

2. Qasja në shkresat e dosjes së gjykatës nuk shtrihet mbi procesverbalin për diskutimin dhe votimin e trupit gjykues.

3. Gjykata hedh poshtë kërkesën për qasje në shkresat e dosjes për aq sa dokumentet, skedarët, dokumentet elektronike ose informatat që gjenden në dosje përbëjnë informacion të klasifikuar, të dhëna personale apo të dhëna afariste e profesionale, të mbrojtura sipas ligjit.

4. Qasja në shkresat e dosjes miratohet nga gjyqtari i vetëm apo kryesuesi i kolegjit. Nëse ka një kundërshtim për dhënien e qasjes të plotë në dosje ose nëse kryesuesi i kolegjit është i mendimit se paragrafi 3 i këtij neni zbatohet, vendimi për qasjen në dosje merret nga kolegji. Ankesa kundër vendimit ka efekt pezullues.

Neni 54**Kontrolli i diskrecionit dhe shkelja e rregullave të procedurës administrative**

1. Në vlerësimin e ligjshmërisë të aktit apo veprimit tjetër administrativ, nëse administrata, është e autorizuar sipas ligjit të veprorë me diskrecion, gjykata shqyrton vetëm ushtrimin e ligjshëm të diskrecionit në pajtim me ligjin përkatës për procedurën e përgjithshme administrative dhe nuk shtrin shqyrtimin e saj mbi përshtatshmërinë e zgjedhjes të bërë nga administrata.
2. Gjkata nuk do të aprovojë një padi, vetëm për shkak të shkeljeve të konstatuara të rregullave të procedurës administrative, nëse administrata e paditur arrin të provojë gjatë gjykimit që këto shkelje nuk kanë ndikuar në përmbajtjen e dispozitivit të aktit, i cili do të kishte qenë sidoqoftë i njëjtë. Në këtë rast shpenzimet gjyqësore i bartë administrata e paditur.

Neni 55**Shqyrtimi incidental i ligjshmërisë të një akti nënligjor normativ**

1. Gjykatat referojnë në Gjykatë Supreme çështje përkitazi me përputhshmërinë e një akti nënligjor normativ me ligjin, nëse ajo përputhshmëri është ngritur sipas detyrës zyrtare apo me kërkesë, gjatë procedurës gjyqësore dhe gjykata referuese krijon bindjen për mospërputhshmërinë e aktit nënligjor normativ të kontestuar me ligjin.
2. Kërkesa e ngritur në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, do të parashtrohet nga gjykata, vetëm nëse akti nënligjor i kontestuar duhet të zbatohet drejtpërsëdrejti në çështjen që është pjesë e lëndës në shqyrtim dhe vetëm nëse vendimi i gjykatës referuese për rastin e caktuar, varet nga përputhshmëria e aktit nënligjor normativ në fjalë.
3. Kërkesa e gjykatës referuese do të specifikojë cilat dispozita të aktit nënligjor normativ vlerësohen në kundërshtim me ligjin.
4. Pas ngritjes së kërkesës, procedura para gjykatës referuese do të pezullohet deri në nxjerrjen e një vendimi nga ana e Gjykatës Supreme.
5. Gjkata Supreme vendos vetëm për pajtueshmërinë e dispozitës me ligjin dhe nuk vendos për çështje të tjera faktike ose juridike që kanë të bëjnë me kontestin para gjykatës referuese.
6. Vendimi i Gjykatës Supreme, sipas mundësisë, duhet të merret brenda gjashtëdhjetë (60) ditëve pas pranimit të kërkesës.

Neni 56**Ndryshimi i aktit administrativ i cili është objekt konflikti**

1. Nëse, gjatë zhvillimit të gjykimit, akti administrativ i kundërshtuar, ndryshon apo zëvendësohet nga administrata, me një tjetër akt në favor të paditësit, gjykata i kërkon paditësit të deklarojë brenda tridhjetë (30) ditëve nëse pranon aktin e ndryshuar apo aktin e ri apo nëse kërkon vazhdimin e procedurës. Afati tridhjetë (30) ditor fillon të llogaritet nga dita e njoftimit të kërkesës nga gjykata.
2. Nëse paditësi nuk përgjigjet brenda afatit të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, prezumohet se paditësi nuk dëshiron të vazhdojë gjykimin.
3. Nëse paditësi deklaron se nuk dëshiron të vazhdojë gjykimin apo prezumohet se nuk dëshiron të vazhdojë gjykimin sipas paragrafit 2 të këtij neni, gjykata me aktvendim përfundon procedurën dhe vendos për shpenzimet.
4. Nëse paditësi deklaron se nuk e pranon aktin e ndryshuar apo se dëshiron të vazhdojë gjykimin sipas nenit 20 padia deklarative, të këtij Ligji, gjykimi vazhdon. Në këtë rast, akti i ndryshuar apo i ri automatikisht përfshihet në gjykim.

5. Nëse akti administrativ i kundërshtuar ndryshohet ose zëvendësohet nga një tjetër në dëm të paditësit, gjatë procedurës gjyqësore, akti i ri përfshihet automatikisht në procedurën në vazhdim.

6. Administrata e paditur detyrohet t'i përcjellë Gjykatës çdo akt të ri administrativ.

Neni 57

Procedura e gjykimit të çështjeve të njëjta

1. Në qoftë se ligjshmëria e të njëjtit akt apo veprimi tjetër administrativ apo e njëjta çështje e ligjit është subjekt i më shumë se pesë (5) proceseve të shkallës së parë, gjykata, me aktvendim mund të zgjedhë një ose disa prej këtyre proceseve si procese model dhe të ndërpresë gjykimin e proceseve të tjera. Ndaj aktvendimit nuk mund të bëhet ankim i veçantë.

2. Pasi vendimi për procesin apo proceset model kanë marrë formë të prerë, gjykata nëse vlerëson se këto çështje nuk ndryshojnë ndjeshëm në aspektin ligjor dhe faktik nga çështja model, dhe nëse ka vërtetuar secilën provë veç e veç, pasi u ka dhënë palëve të proceseve të ndërprera mundësinë të shprehen, mund të vendosë shqyrtimin e çështjeve të ndërprera në një procedurë me shkrim sipas nenit 49 të këtij Ligji.

3. Gjykata mund të përfshijë në gjykimin e çështjeve të ndërprera, provat e marra në procesin e gjykimit apo në proceset model.

NËNKAPITULLI V

DISPOZITA TË POSAÇME PËR PROCEDURËN E GJYKIMIT TË PADIVE PËR SHFUQIZIMIN E AKTIT NËNLIGJOR NORMATIV

Neni 58

Përmbajtja e padisë me objekt shfuqizimin e aktit nënligjor normativ

Në zbatim të nenit 33 të këtij Ligji, padia me objekt shfuqizimin e një akti nënligjor normativ duhet të specifikojë ndër të tjera, nëse i tërë akti i kontestuar apo dispozita të veçanta të këtij akti konsiderohen të jenë në kundërshtim me ligjin dhe kundërshtimet e ngritura kundër ligjshmërisë të tyre.

Neni 59

Procedimi i padisë me objekt shfuqizimin e aktit nënligjor normativ

1. Më marrjen e padisë, gjykata i dërgon nga një kopje të padisë të paditurit. I padituri ka tridhjetë (30) ditë nga pranimi i kërkesës për të dorëzuar përgjigjen në padi së bashku me arsyetimin dhe provat e nevojshme.

2. Gjykata, me marrjen e padisë, gjithashtu përcakton kolegjin që do të shqyrtojë çështjen sipas rregullave të procedurës të zbatueshme. Kolegji që do të shqyrtojë çështjen cakton gjyqtarin raportues sipas legjislacionit të zbatueshëm.

3. Nëse padia ose përgjigja në padi nuk është e kuptueshme ose e plotë, gjyqtari raportues njofton palët apo pjesëmarrësit përkatës për këtë dhe e cakton një afat prej jo më shumë se pesëmbëdhjetë (15) ditë për të korrigjuar ose plotësuar padinë, përkatësisht përgjigjen në padi. Gjyqtari raportues ka të drejtë të kërkojë shpjegime dhe prova shtesë, nëse kjo është e nevojshme për të vlerësuar lejueshmërinë dhe themelësinë e padisë.

4. Gjyqtari raportues përgatit raportin paraprak lidhur me faktet, lejueshmërinë dhe themelësinë e padisë. Në rast se përgjigja në padi nuk dorëzohet brenda afatit të paraparë, gjyqtari raportues përgatit raportin paraprak vetëm në bazë të padisë.

5. Brenda tridhjetë (30) ditëve nga pranimi i përgjigjes në padi apo nga skadimi i afatit për përgjigjen në padi, gjyqtari raportues i dërgon kolegjit shqyrtues raportin paraprak.

6. Nëse kolegji shqyrtues, në seancë të trupit gjykues, unanimisht vjen në përfundim se kërkesa nuk i plotëson kushtet formale për procedim të mëtutjeshëm dhe për këtë shkak nuk është e lejueshme, shpall vendimin me të cilin hidhet poshtë kërkesa për shkak të mungesës së lejueshmërisë.

7. Në rast se kolegji shqyrtues nuk vjen unanimisht në përfundim se padia nuk është e lejueshme, cakton dhe thërret seancën gjyqësore dëgjimore dhe shqyrton në tërësi lejueshmërinë dhe themelësinë e kërkesës dhe merr vendim sipas dispozitave të këtij ligji.

8. Në shqyrtimin e themelësisë së padisë, Gjykata vlerëson përmbajtjen, formën dhe procedurën për miratimin, shpalljen dhe hyrjen në fuqi të aktit nënligjor normativ të kontestuar.

KAPITULLI VI VENDIMET, MARRJA DHE SHPALLJA

NËNKAPITULLI I VENDIMET, MARRJA DHE SHPALLJA

Neni 60 Llojet e vendimeve

1. Gjykata vendos me aktgjykim apo me aktvendim.
2. Vendimi për një padi merret me Aktgjykim, përveç atyre sipas paragrafit 4 të nenit 37 dhe 38 të këtij ligji, ndërsa vendimet e tjera merren me aktvendim.
3. Nëse padia është e lejueshme dhe e themeltë, gjykata, me aktgjykim, do të aprovojë padinë. Në të kundërtën gjykata me aktgjykim, do ta hudhë atë.

Neni 61 Diskutimi dhe votimi

1. Nëse çështja është shqyrtuar në një seancë gjyqësore dëgjimore, vendimi duhet të merret nga gjyqtari i vetëm apo kolegji që ka marrë pjesë në seancën kryesore dëgjimore.
2. Në çdo rast, nëse shqyrtimi është bërë nga një kolegji i gjyqtarëve, vendimi merret me shumicë votash.
3. Diskutimet dhe votimi bëhet, në çdo rast, në dhomë këshillimi me pjesëmarrjen e gjyqtarit apo gjyqtarëve dhe sekretarit gjyqësor. Gjyqtari i vetëm apo kryetari i trupit gjykues mund të lejojë praninë e personave të tjerë për qëllime trajnimit.
4. Diskutimet dhe votimi pasqyrohen në procesverbalin e veçantë që nënshkruhet nga të gjithë gjyqtarët dhe sekretari.

Neni 62 Shpallja e aktgjykimit

1. Vendimet në bazë të një seance dëgjimore publike, nëse është e mundur, shpallet në seancën dëgjimore në të cilën përmbillet procedura.
2. Shpallja përfshin dispozitivin e vendimit dhe një përmbledhje të shkurtër të arsytimit përkatës.
3. Në çdo rast, vendimet duhet t'i dorëzohen palëve brenda tridhjetë (30) ditëve nga mbyllja e seancës dëgjimore apo nga marrja e vendimit në procedurën e shqyrtimit me shkrim.

4. Vendimi u dorëzohet palëve në formën e kopjeve të vërtetuara nga gjykata.

Neni 63 **Përmbajtja e aktgjykimit**

1. Për përmbajtjen e aktgjykimit zbatohen përshtatshëm dispoziat e ligjit përkatës për procedurën civile.
2. Nëse padia është e lejueshme dhe e themeltë, gjykata, me aktgjykim, do të aprovojë padinë dhe në dispozitivin e saj do të vendosë në pajtim me nenet 65 deri 72 të këtij ligji, sipas llojit të padisë përkatëse.
3. Aktgjykimi përfshinë edhe vendimin për shpenzimet e procedurës.
4. Origjinali i aktgjykimit nënshkruhet nga gjyqtari i vetëm apo gjyqtari kryesues dhe sekretari që ka mbajtur procesverbalin.

Neni 64 **Pasojat juridike të aktgjykimit**

1. Aktgjykimi që ka marrë formë të prerë prodhon pasoja juridike të detyrueshme ndaj palëve të procedurës, të përcaktuara sipas nenit 30 të këtij ligji dhe personave të tretë, si dhe pasardhësve të tyre ligjor.
2. Aktgjykimi për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ, që ka marrë formë të prerë, prodhon pasoja juridike ndaj të gjithëve - erga omnes dhe vetëm për të ardhmen.
3. Përveç kur parashihet ndryshe me ligj, aktgjykimet e mëparshme të gjykatave, bazuar në aktin nënligjor normativ të shfuqizuar dhe që ka marrë formë të prerë, mbeten të pacenuara por nuk mund të ekzekutohen, pas publikimit të shfuqizimit.

NËNKAPITULLI II **DISPOZITIVI I VENDIMIT PËR APROVIMIN E PADISË**

Neni 65 **Vendimi në rastin e aprovimit të padisë të anulimit**

1. Gjkata anulon tërësisht apo pjesërisht aktin administrativ, për aq sa akti është i paligjshëm dhe cenon të drejtat apo interesat e ligjshëm të paditësit.
2. Në të njëjtat kushte, sipas paragrafit 1 të këtij neni, Gjkata ndryshon aktin administrativ që parasheh një detyrim në të holla për paditësin, duke përcaktuar një masë më të vogël të detyrimit në të holla.
3. Nëse akti administrativ që anulohet është zbatuar vullnetarisht apo ekzekutuar, gjykata, me kërkesë të paditësit, vendos për rregullimin e pasojave të anulimit.
4. Për rregullimin e pasojave të anulimit, nëse është e mundur dhe proporcionale, gjykata urdhëron kthimin në gjendjen e mëparshme apo në një gjendje të ngjashme, duke vendosur në mënyrë specifike çfarë duhet të bëjë administrata, përfshirë nëse është rasti për kthimin e sendit apo kryerjen e një veprimi tjetër faktik.
5. Për aq sa rikthimi në situatën e mëparshme nuk është i mundur apo është tejet jo proporcional, gjykata vendos kompensimin në të holla të dëmit dhe përcakton shumën e kompensimit.

6. Gjykata nuk do të anulojë aktin administrativ, me gjithë shkeljet e konstatuara të rregullave të procedurës administrative apo kushteve për përmbajtjen e detyrueshme të aktit administrativ të shkruar, nëse administrata e paditur arrin të provojë gjatë gjykimit që këto shkelje nuk kanë ndikuar në përmbajtjen e dispozitivit të aktit i cili do të kishte qenë, sidoqoftë, i njëjtë. Në këtë rast shpenzimet gjyqësore do të barten nga administrata e paditur.

Neni 66

Vendimi në rastin e aprovimit të padisë për nxjerrjen e një akti administrativ

1. Gjykata urdhëron administratën të nxjerrë aktin administrativ i cili është kërkuar nga paditësi e që është refuzuar shprehimisht apo për të cilin administrata ka heshtur, në mënyrë të paligjshme.

2. Nëse refuzimi apo heshtja e administratës është e paligjshme dhe i cenon paditësit të drejtat apo interesat e ligjshëm, por administrata është e autorizuar të veprojë sipas ligjit me diskrecion apo nëse në gjykim vlerësohet se janë të nevojshme shqyrtime shtesë të fakteve, që nuk mund të kryhen nga vetë gjykata, ajo urdhëron administratën të nxjerrë një akt administrativ të ri, për kërkesën e paditësit dhe në përputhje me qëndrimin e mbajtur nga gjykata. Në këtë rast në aktgjykim, gjykata përfshinë udhëzimet për zgjidhjen e çështjes, përfshirë edhe çështjet faktike dhe ligjore domethënëse që nuk janë vlerësuar apo janë vlerësuar gabimisht nga administrata.

Neni 67

Vendimi në rastin e aprovimit të padisë ndaj veprimit tjetër administrative

1. Për atë veprim tjetër administrativ, i kryer nga administrata është i paligjshëm dhe i cenon paditësit të drejtat apo interesat e ligjshme, gjykata urdhëron ndalimin e kryerjes të tij dhe nëse është e nevojshme, mos përsëritjen e tij në të ardhmen.

2. Për atë veprim tjetër administrativ, i kryer nga administrata është i paligjshëm dhe i cenon paditësit të drejtat apo interesat e ligjshme, gjykata urdhëron kryerjen e veprimit tjetër administrativ, gjykata urdhëron kryerjen e veprimit nga administrata.

Neni 68

Vendimi në rastin e aprovimit të padisë deklarative

1. Për atë akt administrativ që ka pushuar së prodhuari pasoja juridike, veprimi tjetër administrativ që ka ndaluar, apo moskryerja e veprimit tjetër administrativ është i paligjshëm dhe ka cenuar të drejtat dhe interesat e ligjshme të paditësit, gjykata deklaron paligjshmërinë e tij.

2. Për atë akt administrativ apo raporti juridik, i të drejtës administrative ekziston apo nuk ekziston, gjykata deklaron ekzistencën apo përkatësisht mos-ekzistencën të tij dhe saktëson të drejtat dhe detyrimet e paditësit.

Neni 69

Vendimi në rastin e aprovimit të padisë për shpërblimin e dëmit

1. Nëse padia për shpërblimin e dëmit është e themeltë, gjykata vendos rikthimin në gjendjen para se të shkaktohet dëmi apo në një gjendje të ngjashme me të, duke urdhëruar në mënyrë specifike çfarë duhet të bëjë administrata, përfshirë nëse është rasti për kthimin e sendit apo kryerjen e një veprimi tjetër faktik.

2. Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe me ligj, nëse kthimi në gjendjen e mëparshme është i pamundur apo jo-proporcional apo nuk kompenson plotësisht dëmin, gjykata vendos kompensimin në të holla për të tërë apo përkatësisht për pjesën e mbetur të dëmit dhe urdhëron bërjen e pagesës.

3. Shtrirja dhe masa e kompensimit në të holla llogaritet sipas ligjit përkatës për procedurën

gjyqësore civile në fuqi. Sidoqoftë në përcaktimin e masës të kompensimit të dëmit nuk përfshihet kompensimi i asaj pjese të dëmit që mund të ishte shmangur nga paditësi duke treguar kujdesin e duhur të paditësit, qoftë edhe nëpërmjet ushtrimit të mjeteve juridike administrative apo gjyqësore.

4. Dispozitat e këtij neni zbatohen edhe në rastin kur demi është kërkuar bashkë, gjatë apo veçmas pas gjykimit të padive të parashikuara në nenet 14, 15, 16 dhe 20 të këtij Ligji.

Neni 70

Vendimi në rastin e aprovimit të padisë për shfuqizimin e aktit nënligjor normativ

1. Gjykata deklaron paligjshmërinë dhe shfuqizimin e plotë apo të pjesshëm të akti nënligjor normativ i cili është në kundërshtim me ligjin.
2. Aktgjykimi i arsyetuar dhe pasi ka marrë formë të prerë, publikohet në të njëjtën mënyrë në të cilën është publikuar vetë akti, për efekt të hyrjes në fuqi.

Neni 71

Vendimi në rastin e padisë për përcaktimin e kompetencës

1. Në rastin e padisë të kompetencës, gjykata përcakton organin kompetent për llojin e çështjes administrative.
2. Aktgjykimi, pas marrjes të formës së prerë, publikohet në "Gazetën Zyrtare".

Neni 72

Vendimi në rastin e aprovimit të padive lidhur me kontratat administrative

1. Në rast se padia sipas nën paragrafit 1.1 të nenit 26 të këtij Ligji, është e themeltë sepse ka cenuar të drejtat apo interesat e palës të tretë, gjykata deklaron mos prodhimin e pasojave juridike të kontratës zëvendësuese apo të kontratës administrative ndërmjet organeve publike, ndaj paditësit dhe rregullon pasojat përkatëse.
2. Në rast të padisë sipas nën paragrafit 1.2 të nenit 26 të këtij Ligji, për aq sa kontrata administrative është e pavlefshme, gjykata shpall pavlefshmërinë e saj. Në rastin e pavlefshmërisë të kontratës të kompromisit, gjykata gjithashtu më kërkesë, anulon aktin administrativ të nxjerrë në bazë të kontratës.
3. Në rast se padia e përcaktuar në nën paragrafin 1.3 të nenit 26 të këtij Ligji, është e themeltë, gjykata vendos sipas ligjit përkatës për marrëdhëniet e detyrimeve.

KAPITULLI VII MJETET JURIDIKE GJYQËSORE

NËNKAPITULLI I MJETET E ZAKONSHME JURIDIKE

Neni 73 E drejta e ankesës

1. Kundër aktgjykimit të nxjerrë nga gjykata e shkallës së parë, dhe aktvendimit me të cilin hedhet poshtë padia si jo e plotë, apo e pakuptueshme, ose e palejueshme, palët mund të bëjnë ankesë.
2. Ankesa paraqitet brenda afatit prej pesëmbëdhjetë ditëve (15) nga dita e pranimit të aktgjykimit.
3. Mbi ankesën kundër aktgjykimit është kompetente të vendosë Gjykata e shkallës së dytë.
4. Ankesa lejohet edhe kundër aktvendimit tjetër të Gjykatës së shkallës së parë, përveç nëse me këtë ligj ose përshtatshmërisht ligjin e procedurës gjyqësore civile në fuqi në rastet kur zbatohet, është përcaktuar

shprehimisht që ankimi nuk lejohet.

5. Aktvendimi i Gjykatës së shkallës së parë, përjashtuar atë për të cilin përcaktohet që lejohet ankesë e veçantë, mund të ankimohet vetëm me ankesën që paraqitet kundër vendimit për padinë me të cilin përfundon procedimi i çështjes në Gjykatën e shkallës së parë.

6. Në procedurën sipas ankesës së veçantë kundër aktvendimit, përshtatshëm zbatohen dispozitat e këtij ligji për procedurën sipas ankesës kundër aktgjykimit, përveç dispozitave për mundësinë e mbajtjes së seancës gjyqësore dëgjimore.

Neni 74 **Pasojat e ankesës**

Ankesa e parashtruar brenda afatit sipas këtij Ligji pengon që aktgjykimi të bëhet i formës së prerë për pjesën e goditur me ankesë.

Neni 75 **Heqja dorë dhe tërheqja e ankesës**

1. Pala mund të heqë dorë nga e drejta e ankesës që nga momenti kur i është dorëzuar aktgjykimi.
2. Deri në momentin e dhënies së vendimit të gjykatës së shkallës së dytë pala mund ta tërheqë ankesën e paraqitur.
3. Deklarata për heqjen dorë nga e drejta e ankesës dhe ajo për tërheqjen e tij nuk mund të revokohet.

Neni 76 **Shkaqet për të cilat mund të ankimohet një aktgjykim**

1. Një aktgjykim mund të ankimohet për shkak të:
 - 1.1. shkeljes thelbësore të dispozitave të procedurës gjyqësore;
 - 1.2. vërtetimit të gabuar apo jo të plotë të gjendjes faktike të çështjes, apo
 - 1.3. zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
2. Ekziston shkelja thelbësore e dispozitave të procedurës nëse gjykata e shkallës së parë gjatë procedurës gjyqësore nuk e ka zbatuar apo ka zbatuar në mënyrë jo të drejtë ndonjë dispozitë të këtij ligji dhe kjo ka pasur apo mund të ketë patur ndikim në nxjerrjen e një aktgjykimi të ligjshëm e të drejtë.
3. Ekziston vërtetimi i gabuar apo jo i plotë i gjendjes faktike të çështjes nëse gjykata e shkallës së parë e ka vërtetuar gabim ndonjë fakt vendimtar, përkatësisht kur faktin e tillë nuk e ka vërtetuar fare. Konstatimi jo i plotë i gjendjes faktike ekziston edhe nëse për këtë flasin faktet e reja apo provat e reja të pranuar sipas këtij ligji.
4. Ekziston zbatimi i gabueshëm i së drejtës materiale nëse gjykata nuk e ka zbatuar dispozitën e së drejtës materiale që është dashur ta zbatojë, apo kur dispozitën e tillë nuk e ka zbatuar në mënyrë të drejtë.

Neni 77 **Përmbajtja e ankesës**

1. Ankesa duhet të përmbajë:
 - 1.1. aktgjykimin kundër të cilit paraqitet ankesa;
 - 1.2. informatën nëse aktgjykimi kundërshtohet në tërësi ose në pjesën e caktuar;

1.3. shkaqet e ankesës me arsyetim, dhe

1.4. nënshkrimin e paraqitësit të ankesës.

Neni 78 **Paraqitja e ankesës**

1. Ankesa i paraqitet gjykatës e cila e ka dhënë aktgjykimin e shkallës së parë. Neni 31 dhe 32 i këtij ligji për paraqitjen e padisë zbatohen përshtatshëm.

2. Ankesa paraqitet në një numër të mjaftueshëm ekzemplarësh për gjykatën dhe palën kundërshtare.

Neni 79 **Ankesa jo e plotë apo e paqartë**

1. Në qoftë se ankesa nuk i përmban elementet nga neni 77 i këtij ligji apo është e paqartë, gjykata e shkallës së parë me anë të aktvendimit, kundër të cilit nuk lejohet ankesë, i kërkon ankuesit që brenda afatit prej shtatë (7) ditë ta plotësoj ankesën e paraqitur duke e informuar edhe për pasojat e mosplotësimin.

2. Po që se ankuesi brenda afatit të përcaktuar nga paragrafi 1 i këtij neni nuk vepron sipas kërkesës së gjykatës, gjykata, me aktvendim, e hedh poshtë ankesën si jo të plotë.

Neni 80 **Ankesa e vonuar, jo e plotë apo e palejueshme**

1. Ankesën e paraqitur me vonesë, atë jo të plotë, apo atë të palejueshme, gjykata e shkallës së parë e hedh poshtë me aktvendim dhe pa caktuar fare seancë gjyqësore.

2. Ankesa është paraqitur me vonesë nëse është paraqitur pas skadimit të afatit ligjor për paraqitjen e saj.

3. Ankesa është e palejueshme nëse:

3.1. e ka paraqitur personi që nuk është i autorizuar për paraqitjen e saj,

3.2. e ka paraqitur personi që ka hequr dorë nga drejta e ankesës apo që e ka tërhequr ankesën e paraqitur, apo

3.3. personi që e ka paraqitur ankesën nuk ka interes juridik për paraqitjen e saj.

Neni 81 **Dërgimi i ankesës për përgjigje**

1. Një kopje të ankesës së paraqitur brenda afatit, të lejueshme dhe të plotë, gjykata e shkallës së parë i'a dërgon palës kundërshtare, e cila mundet, brenda afatit prej shtatë (7) ditë, të paraqesë po në këtë gjykatë përgjigjen në ankesë.

2. Një kopje të përgjigjes në ankesë gjykata e shkallës së parë ia dërgon ankuesit menjëherë, ose më së voni brenda afatit shtatë (7) ditor nga arritja e saj në gjykatë.

3. Përgjigja në ankesë e paraqitur pas afatit nuk do të merret në shqyrtim nga gjykata e shkallës së dytë.

4. Parashtresat që mbërrijnë në gjykatë pas arritjes së përgjegjës në ankesë, apo pas skadimit

të afatit për përgjigje në ankesë nuk do të merren në shqyrtim, përpos kur gjykata nga pala shprehimisht kërkon deklarata plotësuese.

Neni 82

Dërgimi i çështjes në gjykatën e shkallës të dytë

1. Pas pranimit të përgjigjes në ankesë, apo pas skadimit të afatit për përgjigje në ankesë, gjykata e shkallës së parë i dërgon gjykatës së shkallës së dytë, në afat prej më së largu shtatë (7) ditë, ankesën dhe përgjigjen në ankesë, nëse është paraqitur me të gjitha shkresat e lëndës.

2. Po që se ankuesi pretendon se në procedurën e shkallës së parë janë shkelur dispozitat procedurale, gjykata e shkallës së parë brenda të njëjtit afat të parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni, mund të jep shpjegime lidhur me thëniet në ankesë që i përkasin shkeljeve të tilla, e sipas nevojës mund të bëjë shqyrtime me qëllim të verifikimit të saktësisë së thënieve përkatëse në ankesë.

Neni 83

Përgatitja për shqyrtim nga gjyqtari raportues

1. Pasi dosja e lëndës të arrijë në gjykatën e shkallës së dytë, gjyqtari raportues e përgatitë raportin me qëllim të shqyrtimit të lëndës në gjykatën e shkallës të dytë.

2. Gjyqtari raportues nëse është e arsyeshme mund t'i kryejë vetë këto shqyrtime apo po qe nevoja, mund të kërkojë nga gjykata e shkallës së parë, raport për shkeljet e dispozitave procedurale dhe mungesat tjera të përmendura në ankesë, si dhe të kërkojë që me qëllim të konstatimit të shkeljeve, përkatësisht mungesave të tilla, të bëhen shqyrtimet e nevojshme, apo mund ti kryejë vetë këto shqyrtime.

Neni 84

Shqyrtimi i çështjes

1. Gjkata e shkallës të dytë vendos, për ankesën, si rregull, në bazë të shqyrtimit të çështjes në procedurë me shkrim në seancë të trupit gjykues dhe pa mbajtur një seancë gjyqësore dëgjimore përveç rasteve kur parashihet ndryshe me ligj.

2. Gjkata e shkallës të dytë vendosë për ankesën, në bazë të shqyrtimit të çështjes në seancë gjyqësore dëgjimore vetëm nëse ka fakte apo mjete provuese të reja apo çështje të reja të ligjit, që mund të ndikojnë në zgjidhjen e çështjes.

3. Provat apo faktet e reja provuese, sipas paragrafit 2 të këtij neni, duhet të jenë të pranueshme sipas nenit 85 të këtij Ligji.

Neni 85

Provat dhe faktet e reja në shqyrtimin në shkallë të dytë

1. Gjkata e shkallës të dytë refuzon faktet dhe provat e reja të cilat nuk janë paraqitur, në shkallë të parë brenda afatit sipas nenit 52 të këtij Ligji, nëse:

1.1. pranimi i tyre do të vononte vendimin e gjykatës;

1.2. pala nuk ka një shkak të arsyeshëm për vonesën; dhe

1.3. pala ka qenë e udhëzuar për pasojën e mosrespektimit të afatit.

2. Refuzimi sipas paragrafit 1 të këtij neni nuk zbatohet nëse faktet e çështjes mund të shqyrtohen nga gjykata, me pak përprekje dhe pa bashkëpunimin e palës.

3. Gjykata e shkallës të dytë, gjithashtu, refuzon edhe fakte dhe prova të reja të cilat me të drejtë janë refuzuar nga gjykata e shkallës së parë.

Neni 86

Thirrja e seancës gjyqësore

1. Për shqyrtim të çështjes në seancë gjyqësore thirren palët, përkatësisht përfaqësuesit e tyre ligjor apo me autorizim, si dhe dëshmitarët dhe ekspertët, dëgjimin e të cilëve e vlerëson të nevojshëm gjykata e shkallës së dytë.

2. Shqyrtimi në seancë gjyqësore bëhet dhe gjykata jep vendimin meritore, edhe nëse njëra apo të dyja palët të thirrura në mënyrë të rregullt nuk paraqiten pa dhënë një shkak të arsyeshëm. Në këtë rast, vendimi do të merret në bazë të thënieve të ankesës dhe të atyre që përgjigjen në ankesë dhe shqyrtimit të gjykatës.

3. Në letërthirrjen për seancë pala njoftohet me pasojat procedurale të mosardhjes në shqyrtimin e çështjes.

Neni 87

Rregullat për zhvillimin e seancës gjyqësore

1. Shqyrtimi i çështjes në seancë gjyqësore, para gjykatës së shkallës së dytë fillon me shpjegimet e thukta të relatorit lidhur me çështjen, por pa e shprehur mendimin e tij rreth themelësisë së ankesës.

2. Pas kësaj ankuesi e arsyeton ankesën e vet, kurse pala kundërshtarë përgjigjen në ankesë.

3. Po që se ndonjë mjet provues nuk mund të shfrytëzohet drejtpërdrejtë, gjykata e ankesës vendosë që të lexohet procesverbali në pjesën që e përmban provën e tillë.

Neni 88

Plotësimi me dispozitat procedurale për gjykimin në shkallë të parë

Përveç kur parashihet shprehimisht ndryshe në këtë kapitull, dispozitat e tjera të këtij Ligji mbi gjykimin në shkallë të parë, përveç dispozitave për shqyrtimin në procedurën me shkrim, zbatohen përshtatmërisht edhe në procedurën para gjykatës së shkallës së dytë.

Neni 89

Parimi i shqyrtimit në shkallë të dytë

1. Gjykata e shkallës të dytë, brenda kufijve të ankesës, përcakton faktet, mbledh provat, shqyrton ligjshmërinë e aktgjykimit të goditur dhe vendos mbi çështjen, njësoj si gjykata e shkallës të parë.

2. Faktet ose provat e reja pranohen sipas kushteve të përcaktuara në nenin 85 të këtij Ligji.

Neni 90

Vendimet e gjykatës

1. Gjykata e shkallës të dytë, sipas rastiit, mund të:

1.1. hedhë poshtë ankesën si të vonuar, jo të plotë apo të palejueshme;

1.2. prishë aktgjykimin e goditur dhe të hedhë poshtë padinë;

1.3. aprovojë ankesën, prishë aktgjykimin e goditur dhe të kthejë çështjen në rigjykim në

Gjykatën e shkallës së parë;

1.4. aprovojë ankesën, prishë aktgjykimin e goditur dhe të zgjidhë çështjen në themel duke ndryshuar aktgjykimin e shkallës së parë; apo

1.5. refuzojë ankesën si të pathemeltë dhe ta vërtetoj aktgjykimin e goditur.

Neni 91

Hedhja poshtë e ankesës si e vonuar, jo e plotë apo e palejueshme

Gjykata e shkallës së dytë, me aktvendim, hedhë poshtë ankesën si të vonuar, jo të plotë, apo të palejueshme, nëse nuk e ka bërë një gjë të tillë gjykata e shkallës së parë sipas këtij Ligji.

Neni 92

Prishja e aktgjykimit të ankimuar dhe hedhja poshtë e padisë

1. Gjykata e shkallës së dytë prish aktgjykimin e goditur dhe hedhë poshtë padinë nëse konstaton se në gjykatën e shkallës së parë është vendosur mbi padinë:

1.1. e cila nuk bën pjesë në juridiksionin gjyqësor;

1.2. për të cilën ekziston gjyqëvarësia në një gjykim tjetër;

1.3. për të cilën ekziston aktgjykimi i formës së prerë, apo

1.4. nga e cila paditësi ka hequr dorë, ose për të cilën ekziston pajtimi gjyqësor.

Neni 93

Prishja e aktgjykimit të ankimuar dhe kthimi në rigjykim

1. Gjykata e shkallës së dytë, me aktvendim e prishë aktgjykimin e shkallës së parë dhe çështjen ia kthen për rigjykim të njëjtës gjykatë të shkallës së parë, në qoftë se konstaton se ekziston njëri ndër këto shkaqe të përmendura në ankesë:

1.1. po që se ndonjëri nga palët me veprim të kundërligjshëm, e sidomos për shkak të mos thirrjes në mënyrë të rregullt, nuk i është dhënë mundësia që të marrë pjesë në shqyrtimin e çështjes, kurse veprimi i tillë ka pasur ndikim në dhënien e vendimit të ligjshëm dhe të drejtë;

1.2. po që se gjykata e ka dhënë aktgjykimin pa e bërë shqyrtimin kryesor të çështjes juridike;

1.3. po që se në dhënien e aktgjykimit ka marrë pjesë gjyqtari, i cili sipas vet ligjit duhet të përjashtohet nga gjykimi, apo

1.4. po që se vendimi i gjykatës nuk i përmban fare ndonjë nga elementët thelbësorë të kërkuar nga ligji.

Neni 94

Ndryshimi i aktgjykimit

1. Gjykata e shkallës së dytë, prish aktgjykimin e shkallës së parë dhe, zgjidh vetë çështjen duke ndryshuar apo zëvendësuar aktgjykimin e goditur, nëse konstaton se gjykata e shkallës së parë ka kryer një shkelje tjetër thelbësore të rregullave procedurale, ka vërtetuar gjendjen faktike në mënyrë jo të plotë ose të gabuar, apo ka zbatuar të drejtën materiale gabimisht.

2. Gjykata e shkallës së dytë nuk mund ta ndryshojë aktgjykimin e shkallës së parë në dëm të palës ankuese, po që se vetëm ajo ka bërë ankesë, e jo edhe pala kundërshtare.

Neni 95

Refuzimi i ankesës së pathemeltë

Gjykata e shkallës së dytë, me aktgjykim, e refuzon ankesën si të pathemeltë dhe e vërteton aktgjykimin e shkallës së parë nëse konstaton se nuk ekzistojnë shkaqet nga të cilat është goditur aktgjykimi ose nuk janë vendimtare për miratimin e një vendimi të ndryshëm.

Neni 96

Përmbajtja e vendimit të shkallës së dytë

1. Dispozitat e këtij ligji mbi përmbajtjen e aktgjykimit zbatohen përshtatshëmrisht edhe për përmbajtjen e aktgjykimit, gjegjësisht të aktvendimit, të gjykatës të shkallës së dytë.
2. Në arsyetimin e aktgjykimit, gjegjësisht të aktvendimit, gjykata e shkallës së dytë duhet t'i vlerësojë thëniet në ankesë që kanë qenë të rëndësishme vendimtare për dhënien e vendimit të saj dhe jep arsye që ka marrë në konsideratë në dhënien e këtij vendimi.

Neni 97

Dërgimi i vendimit të shkallës së dytë

1. Gjykata e shkallës së dytë ia kthen të gjitha shkresat e lëndës Gjykatës së shkallës së parë, me një numër të mjaftueshëm kopjesh të vendimit të vet për t'ua dërguar palëve dhe personave të interesuar, si dhe një kopje për Gjykatën e shkallës së parë.
2. Gjykata e shkallës së dytë i ndërmerr veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni brenda afatit prej shtatë (7) ditëve nga dita e dhënies së vendimit të saj.

NËNKAPITULLI II

MJETET E JASHTËZAKONSHME

Neni 98

Mjetet e Jashtëzakonshme

1. Lidhur me kërkesat për mjetet e jashtëzakonshme juridike kundër vendimeve përfundimtare në gjykimin administrativ zbatohet ligji përkatës për procedurën gjyqësorë civile në fuqi.
2. Përjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë nuk lejohet në gjykimin administrativ.

KAPITULLI VIII

SIGURIMI I PADISË NË KONFLIKTIN ADMINISTRATIV

NËNKAPITULLI I

SIGURIMI I KËRKESË PADISË NË KONFLIKTIN ADMINISTRATIV

Neni 99

Masat e posaçme të sigurimit të padisë në konfliktet administrative

1. Për sigurimin e padisë në rastin e padive për anulimin e një akti administrativ sipas nenit 14 të këtij Ligji apo një padie për ndalimin e kryerjes të një veprimi tjetër administrativ sipas nën paragrafit 1.1 të nenit 16 të këtij Ligji, Gjykata, me kërkesë, mund të vendosë pezullimin e zbatimit të aktit apo përkatësisht ndalimin e menjëhershëm të veprimit tjetër administrativ.
2. Për sigurimin e padisë në rastin e padive për shfuqizimin e një akti nënligjor normativ

administrativ, Gjykata me kërkesë, mund të vendosë për moszbatimin apo ndalimin e prodhimit të efekteve juridike të aktit nënligjor normativ.

3. Për sigurimin e padisë në rastin e padive për nxjerrjen e një akti administrativ sipas nenit 15 të këtij ligji, apo për kryerjen e një veprimi tjetër administrativ sipas nën paragrafit 1.2 të nenit 16 të këtij Ligji, Gjykata me kërkesë, mund të marrë një masë të përkohshme që konsiston në rregullimin e përkohshëm të marrëdhënies juridike në konflikt.

4. Përveç nëse parashihet shprehimisht në këtë nen, Gjykata, me kërkesë, mund të marrë çdo masë tjetër të përshtatshme dhe proporcionale, të përcaktuar me legjislacionin përkatës për procedurën gjyqësore civile në fuqi, në rastet kur masat e përcaktuara në paragrafin 1 dhe 3 të këtij neni nuk ofrojnë mbrojtje të mjaftueshme për propozuesin e sigurimit.

5. Kërkesa nga ky nen paraqitet bashkë me padinë ose pasi padia të jetë paraqitur në Gjykatë.

Neni 100

Kushtet për marrjen e masave të përkohshme të sigurisë

1. Masa e sigurisë e përcaktuar në paragrafin 1 dhe 2, të nenit 99 të këtij Ligji, mund të vendoset nëse nga një shqyrtim paraprak, Gjykata, vlerëson se plotësohen këto kushte:

1.1.marrja e masës të sigurisë është e domosdoshme për të shmangur një dëm të rëndë, të pakthyeshëm ndaj interesave të propozuesit të masës;

1.2.marrja e masës së sigurisë nuk cenon rëndë interesin publik.

2. Për marrjen e masës së sigurisë të përcaktuar në paragrafin 1 të nenit 99 të këtij Ligji, Gjykata shqyrton plotësimin e kushteve të nën paragrafit 1.1 dhe 1.2 të këtij neni në përputhje me parimin e proporcionalitetit.

3. Masa e sigurisë e përcaktuar në paragrafin 3 të nenit 99 të këtij Ligji, mund të vendoset nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në nenin 99 të këtij Ligji, dhe nëse rregullimi i përkohshëm i marrëdhënies juridike është urgjent për mbrojtjen e interesave të propozuesit të sigurimit.

4. Nëse e vlerëson të nevojshme, gjykata, mund të kërkojë që propozuesi i masës, brenda afatit të caktuar nga gjykata, të japë garanci në masën dhe llojin e përcaktuar prej saj, për dëmin që mund të shkaktohet nga vendosja dhe përmbarimi i masës së sigurisë apo të plotësojë atë. Garancia mund të jetë në të holla apo në detyrimin për plotësimin nga propozuesi të çdo kushti tjetër të caktuar nga gjykata, për mbrojtjen e interesit publik që mund të cenohet.

5. Gjykata vendos lidhur me kërkesën për sigurinë e padisë brenda shtatë (7) ditëve nga propozimi.

6. Aktvendimi i Gjykatës për sigurinë e padisë duhet të jetë i arsyetuar dhe ndaj tij mund të paraqitet ankesë e veçantë në afat prej shtatë (7) ditëve. Ankesa kundër aktvendimit nuk ka efekt pezullues.

7. Para marrjes së vendimit, Gjykata i dërgon kërkesën për sigurinë e padisë, të paditurit dhe personit të tretë, për përgjigje e cila dorëzohet në afat prej tre (3) ditëve. Nëse Gjykata e vlerëson të nevojshme për të shqyrtuar plotësimin e kushteve për sigurinë e padisë, mund të mbaj seancë gjyqësore dëgjimore pasi të ketë pranuar përgjigjen në kërkesën për sigurinë e padisë.

8. Gjykata vendos lidhur me kërkesën për sigurinë e padisë, edhe nëse përgjigja nga paragrafi 7 të këtij neni nuk paraqitet brenda afatit.

9. Afati nga paragrafi 5 i këtij neni zbatohet edhe për procedurën e shqyrtimit të ankesës ndaj aktvendimit të Gjykatës për sigurinë e padisë.

10. Pas marrjes së aktvendimit për sigurimin e padisë, me kërkesë, gjykata rishqyrton nëse kushtet e parapara për marrjen e sigurisë në pajtim me këtë nen vazhdojnë të plotësohen. Paragrafi 5 i këtij neni zbatohet përshtatshmërisht.

11. Lëndët që kanë masë të sigurisë të vendosur, trajtohen me prioritet nga Gjykata.

KAPITULLI IX SHPENZIMET E PROCEDURËS

Neni 101 Shpenzimet e Procedurës

1. Pala e cila e humbë procesin gjyqësor, tërësisht, detyrohet të bartë të gjitha shpenzimet gjyqësore, përveç rastit të përcaktuar në nenin 65 paragrafi 6 të këtij ligji.

2. Një palë e tretë duhet të bartë shpenzimet vetëm nëse ka paraqitur një kërkesë ose një mjet juridik.

3. Pa rënë ndesh me paragrafin 1 të këtij neni, administrata e paditur në çdo rast, detyrohet të bartë shpenzimet e veta, pavarësisht nga rezultati i procesit gjyqësor.

4. Pavarësisht nga rezultati i procesit gjyqësor, Gjykata mund të vendosë që shpenzimet për marrjen e provave të barten nga administrata e paditur, nëse këtë e ka bërë sipas detyrës zyrtare, për shkak se:

4.1. dukshëm administrata e paditur nuk ka kryer shqyrtimet e nevojshme gjatë procedurës administrative; apo

4.2. nuk ka dorëzuar dosjen e procedurës administrative.

KAPITULLI X PËRMBARIMI I VENDIMEVE TË GJYKATËS

Neni 102 Dispozita të përgjithshme për procedurën përmbarimore të zbatueshme

1. Përmbarimi i një detyrimi në të holla kundër administratës debitore zbatohet në pajtim me dispozitat e ligjit për procedurën përmbarimore.

2. Përveç se kur parashihet shprehimisht ndryshe në këtë Ligj, përmbarimi i një detyrimi kundër një subjekti të ndryshëm nga administrata, zbatohet gjithashtu në pajtim me dispozitat e ligjit për procedurën përmbarimore.

3. Përmbarimi i një detyrimi tjetër, përveç detyrimit në të holla, (në vijim: detyrimi tjetër), kundër administratës debitore, kryhet në pajtim me dispozitat më poshtë të këtij Kapitulli. Në këtë rast dispozitat e ligjit përkatës për procedurën përmbarimore plotësojnë dhe zbatohen përshtatshmërisht vetëm nëse dhe për atë që nuk parashikohet shprehimisht ndryshe.

Neni 103**Rregullat e përgjithshme të përbarimit të detyrimit tjetër**

1. Përbarimi vendoset dhe zbatohet nga gjyqtari që ka gjykuar çështjen në shkallë të parë (në tekstin e mëtejshëm "Gjykata Kompetente"). Në pamundësi ai vendoset dhe zbatohet nga një gjyqtar tjetër i të njëjtës gjykatë.
2. Vendimet në procedurën e përbarimit, merren me aktvendim.
3. Përbarimi i një detyrimi tjetër, kundër administratës debitore kryhet me mjetet e parashikuara në nenet 107 dhe 108 të këtij Ligji.

Neni 104**Përbarushmëria**

1. Një aktgjykim ose aktvendim që ka marrë formën e prerë, që ka për objekt një dhënie apo bërjen e diçkaje, bëhet i përbarueshëm me skadimin e afatit për përmbushjen vullnetare.
2. Një aktgjykim ose aktvendim që ka marrë formën e prerë, që ka për objekt ndalimin e bërjes apo lejimin e bërjes të diçkaje, bëhet i përbarueshëm menjëherë, me marrjen e formës të prerë.
3. Në rastin e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij Neni, debitori detyrohet të përmbushë vullnetarisht aktgjykimin ose aktvendimin brenda një afati të arsyeshëm të përcaktuar shprehimisht, nga Gjykata, në aktgjykimin ose aktvendimin që përbarohet. Nëse Gjykata, nuk cakton shprehimisht një afat për përmbushjen vullnetare, zbatohet afati i përgjithshëm prej pesëmbëdhjetë (15) ditëve nga kur vendimi ka marrë formën e prerë.
4. Aktvendimi për caktimin e masës të sigurisë, bëhet i përbarueshëm menjëherë me dorëzimin e tij palës, me përjashtim kur gjykata në aktvendim përcakton një afat tjetër më të gjatë.

Neni 105**Fillimi i procedurës së përbarimit**

1. Procedura përbarimore fillon me kërkesë të kreditorit, përveç kur përcaktohet shprehimisht ndryshe në këtë Ligj.
2. Kërkesa për përbarim, duhet të jetë e qartë për të identifikuar aktgjykimin apo aktvendimin që përbarohet dhe të sqarojë mos përmbushjen e plotë apo të pjesshme vullnetare të detyrimit.
3. Zbatimi i përbarimit mund të fillojë vetëm në bazë të aktvendimit për përbarim që nxirret nga Gjykata Kompetente, përveçse kur parashihet ndryshe në këtë Ligj.
4. Mjetet e përbarimit, në çdo rast, zgjidhen nga Gjykata Kompetente, sipas detyrës zyrtare, në pajtim me parimin e efektivitetit dhe proporcionalitetit dhe pavarësisht nga kërkesa e debitorit. Mjetet e përbarimit përcaktohen në Aktvendimin e Përbarimit.
5. Aktvendimi i Përbarimit kundër administratës i dërgohet titullarit të administratës përkatëse sipas ligjit. Zbatimi i përbarimit në këtë rast fillon pa vonesë, menjëherë pas dorëzimit të aktvendimit.
6. Përjashtimisht, aktvendimi për caktimin e masës të sigurisë, përbarohet sipas detyrës zyrtare, pa pasur nevojë për kërkesën e debitorit apo nxjerrjen e Aktvendimit për Përbarim. Në këtë rast mjetet e përbarimit caktohen drejtpërdrejt në aktvendimin për caktimin e masës të sigurisë.

Neni 106**Detyrimet e përgjithshme**

1. Debitori, kreditori apo personi i tretë detyrohen të respektojnë detyrimet që rrjedhin nga aktvendimi i

përmbarimit.

2. Çdo funksionar apo zyrtar publik, në mënyrë të veçantë, detyrohet të bashkëpunojë për zbatimin e aktvendimit të përmbarimit, kundër administratës.

3. Çdo akt apo veprim i administratës debitore që ka për synim apo pasojë shmangien apo pamundësimin e përmbushjes të aktgjykimit ose aktvendimit, është i paligjshëm.

Neni 107 **Gjobat**

1. Nëse administrata nuk zbaton aktgjykimin ose aktvendimin, Gjykata Kompetente sipas detyrës zyrtare, mund të shqiptojë një gjobë. Gjoba shqiptohet:

1.1. ndaj zyrtarit përgjegjës, për atë çështje administrative, sipas ligjit për procedurën e përgjithshme administrative, apo

1.2. titullarit të institucionit, nëse zyrtari përgjegjës nuk është caktuar apo nuk mund të identifikohet.

2. Gjoba shqiptohet nëse moszbatimi është me faj apo pa shkaqe të ligjshme.

3. Vlera e gjobës shtrënguese do të jetë nga pesëdhjetë për qind (50%) deri në njëqind për qind (100%), e vlerës monetare të koeficientit të pagës, të përcaktuar me ligjin vjetor të buxhetit, për çdo ditë të vonesës në zbatim. Në rast të mosekzekutimit të mëtutjeshëm, të aktgjykimit ose aktvendimit brenda pesë (5) ditëve nga shqiptimi i gjobës së parë, do të përcaktohet një gjobë tjetër edhe më e lartë. Gjoba mund të shqiptohet disa herë deri në përmbarimin e plotë, nëse është e nevojshme.

Neni 108 **Nxjerrja e aktit drejtpërdrejtë nga gjykata**

1. Nëse administrata nuk zbaton aktgjykimin ose aktvendimin që e detyron apo urdhëron atë të nxjerrë aktin administrativ të kërkuar apo përkatësisht një akt administrativ, Gjykata Kompetente, nëse është e përshtatshme, dhe pa praninë e palëve, nxjerr vetë aktin administrativ që zëvendëson aktin e administratës debitore.

2. Vlerësohet se është e përshtatshme, në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, në këto raste:

2.1. vendimmarrja e nevojshme administrative nuk është diskrecionare apo diskrecioni është kufizuar në një zgjedhje të vetme;

2.2. nuk është i nevojshëm me shqyrtimi shtesë i fakteve të cilat nuk mund të kryhen nga vetë Gjykata Kompetente, apo

2.3. nxjerrja e aktit administrativ nuk është komplekse dhe nuk kërkon njohuri specifike të kushteve të caktuara teknike.

Neni 109 **Ndryshimi i situatës faktike apo ligjore**

1. Nëse aktgjykimi ose aktvendimi nuk mund të përmbarohet për shkak se një ndryshim i situatës faktike apo ligjore, që ka ndodhur pasi ai është bërë i përmbarueshëm, e ka bërë përmbushjen objektivisht të pamundur apo joproporcionale, administrata debitore, detyrohet të njoftojë Gjykatën, pa vonesë, por jo më vonë se dhjetë (10) ditë nga njohja e pasojës të ndryshimit.

2. Gjykata, vlerëson situatën e krijuar dhe miraton masat për të siguruar përmbarimin, në mënyrën më të mirë të mundshme që i përshtatet situatës të re të krijuar, përfshirë përcaktimin e kompensimit në të holla për pjesën e aktgjykimit që nuk mund të përmbarohet.

**KAPITULLI XI
DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE**

**Neni 110
Dispozitat kalimtare**

1. Konfliktet administrative, që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji në gjykatën kompetente të shkallës së parë, atë të shkallës të dytë ose në Gjykatën Supreme, do të vazhdojnë të gjykohen sipas dispozitave të ligjit në fuqi në kohën e paraqitjes së padisë.
2. Konfliktet administrative, që shkojnë për gjykim në gjykatën e shkallës të dytë ose në Gjykatën Supreme, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të gjykohen sipas dispozitave ligjore, që janë në fuqi në kohën e paraqitjes së ankesës ose të revizionit.
3. Për konfliktet, për të cilat është vendosur prishja e vendimit dhe dërgimi i çështjes për rigjykim, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, në rigjykim do të zbatohen dispozitat e këtij ligji.

**Neni 111
Shfuqizimi**

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Ligji Nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative.

**Neni 112
Hyrja në Fuqi**

Ky Ligj hyn në fuqi një (1) vit pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

**Ligji Nr. 08/L-182
14 dhjetor 2023**

Shpallur me dekretin Nr. DL-212/2023, datë 28.12.2023 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu